

Gjøvik, 4. februar 2013.
J.nr./referanse: 01-13/NL/ks

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

Birgit Felde Sevaldrud
Linn Haugseth Kind
Kjartan Th. Stensvold
Hans Moon
Thor Lium

Innkallingen er også sendt:

Ordfører Liv Solveig Alfstad (møte- og talerett)
Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor (møte- og talerett)
Rådmann Jarle Snekkestad og kommunalsjef John Løvmoen (til orientering)

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Etter avtale innkalles det herved til møte i kontrollutvalget:

Dato: Mandag 11. februar 2013
Tid: Kl. 0900 – ca. 1430/1500
Sted: Formannskapssalen

Vedlagt følger saksliste og saksdokumenter.

Revisor/Innlandet Revisjon IKS deltar slik på møtet:

- Sak 2 og 3: Oppdragsansvarlig revisor (regnskapsrevisjon) Heidi Holm Olafsen.
- Sak 7-9: Daglig leder Bjørg Hagen og oppdragsansvarlig revisor (forvaltningsrevisjon) Reidun Grefsrud.

Eventuelt forfall bes meddelt snarest til undertegnede på telefon/sms til 995 77 903, eller e-post til kjetil@kontrollutvalget.no

Med hilsen

For leder i kontrollutvalget

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

SAKSLISTE

FOR MØTE I NORDRE LAND KOMMUNE

Mandag 11. februar 2013 kl. 0900

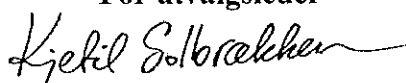
(Formannskapssalen)

- SAK NR. 01/2013 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 03.12.12
- SAK NR. 02/2013 REGNSKAPSREVISJON: STATUS FOR REVISJON AV
KOMMUNEREGNSKAPET FOR 2012
Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor orienterer.
- SAK NR. 03/2013 SELVKOST: PRESENTASJON AV REGELVERKET OG REVISORS
VURDERING AV KOMMUENS RUTINER/PRAKSIS
Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor orienterer.
- SAK NR. 04/2013 KONTROLLUTVALGSKONFERANSEN 2013
- SAK NR. 05/2013 NORDRE LAND-SKOLEN
- SAK NR. 06/2013 OPPFØLGING AV PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG
SELSKAPSKONTROLL 2012-2015
- lunsj
-
- SAK NR. 07/2013 ÅRSRAPPORT OG AVREGNING 2012 FRA INNLANDET REVISJON
IKS
Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder orienterer.
- SAK NR. 08/2013 FORBUNDSBASERT KVALITETSKONTROLL AV INNLANDET
REVISJON IKS
Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder orienterer.
- SAK NR. 09/2013 PROSJEKTPLAN / FORVALTNINGSREVISJON: OPPFØLGING AV
POLITISKE VEDTAK
Innlandet Revisjon IKS orienterer.
- SAK NR. 10/2013 REFERATSAKER
- SAK NR. 11/2013 EVENTUELT

Sakene behandles i lukket møte i samsvar med forskrift om kontrollutvalg § 19.

Gjøvik, 31. januar 2013.

For utvalgsleder

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Kopi til orientering:

Administrasjonen v/rådmann Jarle Snekkestad og kommunalsjef John Løvmoen.
Vararepresentantene til kontrollutvalget (møter kun etter særskilt innkalling.)

Nordre Land kommune**GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 03.12.12**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	11.02.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Møteprotokoll fra møte 03.12.12

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 03.12.12 godkjennes.

SAKSOPPLYSNINGER:

Protokoll fra siste møte i kontrollutvalget legges frem til formell godkjenning.

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

Mandag 3. desember 2012 holdt kontrollutvalget møte i rådhuset fra kl. 0900 til 1415.

Som medlemmer møtte:

Birgit Felde Sevaldrud, leder
Linn Haugseth Kind, nestleder
Thor Lium
Kjartan Th. Stensvold
Hans Moon

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Ingen

Ellers møtte:

Fra administrasjonen: Rådmann Jarle Snekkestad (deler av sak 48), kommunalsjef John Løvmoen (sak 48) og barnvernleder Ingrid Bratlien (sak 48).
Fra Innlandet Revisjon IKS: Fagansvarlig/oppdragsansvarlig forvaltningsrevisjon Reidun Grefsrud (sakene 44 og 45).
Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Ordfører, kontrollutvalgets medlemmer/varamedlemmer, rådmann, Innlandet Revisjon IKS og Oppland Arbeiderblad.

Utvalgsmøtet ble satt kl. 0900 med Birgit Felde Sevaldrud som møteleder.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.

Til behandling:

SAK NR. 43/2012 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 17.09.12

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 17.09.12 godkjennes.
---------------------------	---

**SAK NR. 44/2012 FORVALTNINGSREVISJON / FORUNDERSØKELSE:
MEDISINHÅNDTERING**

Fra behandlingen:
Innlandet Revisjon IKS v/Reidun Grefsrud presenterte foranalysen.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	1. Med bakgrunn i at Fylkesmannen har varslet tilsyn med legemiddelhandteringen i hjemmetjenesten i januar 2013, vil
---------------------------	--

kontrollutvalget avvente nærmere planlegging av et eventuelt revisjonsprosjekt på området.

2. Kontrollutvalget ber rådmannen om å få en presentasjon av tilsynsrapporten fra Fylkesmannen når den foreligger, sammen med kommunens svar til rapporten.
3. Kontrollutvalget har i forbindelse med forundersøkelsen gått gjennom avviksrapporteringen i halvårsrapporten for 2012 og har notert seg følgende momenter til senere oppfølging:
 - Rapportering av antall avvik og differensiering av alvorsgrad.
 - Fastsettelse av måltall for antall avvik.

SAK NR. 45/2012

**OPPFØLGING AV PLAN FOR FORVALTNINGREVISJON
2012-2013**

Vedtak, enstemmig:

1. Kontrollutvalget prioriterer å følge opp temaet Helse og omsorg/tildeling av sykehjemsplasser slik:
 - Rådmannen inviteres til neste møte for å orientere om inntaksprosessen, herunder håndtering av "ventelister" og kommunikasjon med søkere/pårørende som ikke får plass.
2. Videre oppfølging av planen tas opp igjen til drøfting på neste møte, der det også vurderes om planen bør suppleres med tema innenfor skoleområdet (forvaltningsrevisjon) og prioritering av GLT Avfall IKS innenfor selskapskontroll.
3. Kontrollutvalget ber om å få seg forelagt følgende til neste møte:
 - Kommunedelplan Nordre Land skolen 2011-2015
 - Tilstandsrapport 2011 for Nordre Land skolen

SAK NR. 46/2012

**FORSLAG OM ENDRINGER I KOMMUNELOVENS
REGLER OM EGENKONTROLL OG KONTROLLUTVALG**

Vedtak, enstemmig:

1. Departementets forslag om endringer i kommunelovens regler for egenkontroll mv. tas til orientering.
2. Kontrollutvalget ber om ny orientering etter at forslaget er stortingsbehandlet.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Tertialrapport 2/2012 fra Innlandet Revisjon IKS tas til orientering.
---------------------------	---

**ORIENTERING OM BARNEVERNET I NORDRE LAND
KOMMUNE**Fra behandlingen:

Barnevernleder Ingrid Bratlien orienterte og svarte på spørsmål. I tillegg deltok rådmann Jarle Snekkestad og kommunalsjef John Løvmoen som supplerte barnevernleders orientering. Av tema som ble berørt kan nevnes:

- Bemanning/kapasitet og sykefravær.
- Lederrollen i barnevernet
- Antall meldinger (80 pr. d.d. i 2012) og hvem som melder/antall fra barnehagene
- Ny barnevernlov og antatte endringer
- Økonomi
- Antall omsorgsovertakesler i 2012 / saker i Fylkesnemda
- Antall plassering og ulike tilbud (akutt-, institusjons-, beredskaps- og fosterhjemsplasseringer + spesielt tilbud om avlastning/Åsligata)
- Gjennomført prosjekt (styrking av foreldrenes omsorgsevne/to tiltaksarbeidere)
- Utviklingsarbeid i barneverntjenesten
- Fristoverskridelser i 2012
- Oppfølging av tidligere påpekte avvik etter tilsyn fra Fylkesmannen
- Oppfølging av medarbeidere i barnevernstjenesten

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Status for barnevernstjenesten i Nordre Land kommune tas til orientering. 2. Kontrollutvalget har innrykk av at kommunen har et bra fungerende barnevern som jobber målrettet som systematisk. Kontrollutvalget vil i den forbindelse peke på følgende: <ul style="list-style-type: none"> • Relativt bra bemannet. • Relativt lite sykefravær. • Lite overskridelser av lovpålagte frister mht. undersøkelser mv. • Økonomi i balanse. 3. Kontrollutvalget har notert seg følgende spørsmål til observasjon: <ul style="list-style-type: none"> • I hvilken grad påvirker økonomi de faglige vurderingene?
---------------------------	---

Vedtak, enstemmig: Møteplan for kontrollutvalget for 2013 fastsettes slik:

- Mandag 11.02.13 kl. 0900
- Mandag 29.04.13 kl. 0900
- Mandag 17.06.13 kl. 0900
- Mandag 16.09.13 kl. 0900
- Mandag 02.12.13 kl. 0900

Fra behandlingen:

1. Melding om politisk vedtak – k.sak 85/12 (møte 23/10-12).
Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2012-2015.
2. Invitasjon til Kontrollutvalgskonferansen 2013 (6.-7. februar 2013)
3. Invitasjon til seminar i regi av revisjonsfirmaet Deloitte (23. november 2012)
4. Egenvurdering av uavhengighet (brev av 26.06.12 fra Innlandet Revisjon IKS)
5. Diverse avisartikler
6. Neste møte: Tidspunkt og saksliste.

Vedtak, enstemmig: Referatsakene tas til orientering.

Dokka, 3. desember 2012.

Birgit Felde Sevaldrud
leder

**RETT UTSKRIFT:
Gjøvik, 3. desember 2012.**

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær
tlf. 995 77 903, e-post: kjetil@kontrollutvalget.no

NESTE MØTE

Dato: MANDAG 11. FEBRUAR 2013
Tidspunkt: KL. 0900
Aktuelle saker:

- *Kommunens praksis i f.m. tildeling av sykehjemsplasser (rådmannen inviteres, jf. ku-sak 45/12)*
- *Selvkost: Presentasjon av regelverk og kommunens praktisering (v/Innlandet Revisjon IKS)*
- *Regnskapsrevisjon: Status for revisjon av kommuneregnskapet for 2012 (v/Innlandet Revisjon IKS)*
- *Forundersøkelse/prosjektplan: Oppfølging av politiske vedtak (v/Innlandet Revisjon IKS)*
- *Nordre Land-skolen (fremleggelse av dokumenter, jf. ku-sak 45/12)*
- *Kontrollutvalgskonferansen 2013*
- *Oppfølging av plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2012-2015 (jf. ku-sak 45/12)*

Saker til oppfølging senere:

- *Investeringer over flere år – budsjettering, styring og rapportering/presentasjon til k.styret (jf. kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap 2011)*
- *Synliggjøring av kontrollutvalgets arbeid (diverse tiltak, jf. vedtak i møte 28/11-11)*

Bestilte undersøkelser og revisjonsprosjekter (Innlandet Revisjon IKS):

- *Revisjonsrapport: Oppfølging av politiske vedtak (vedtak ku-sak 42/12)*

Møteplan 2013:

- Mandag 11.02.13 kl. 0900
- Mandag 29.04.13 kl. 0900
- Mandag 17.06.13 kl. 0900
- Mandag 16.09.13 kl. 0900
- Mandag 02.12.13 kl. 0900

Nordre Land kommune**REGNSKAPSREVISJON: STATUS FOR REVISJON AV
KOMMUNEREGSKAPET FOR 2012**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	11.02.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Kundebrev 1/2012 og 2/2012 fra Innlandet Revisjon IKS til deltakerkommunene
2. Forskrift om kontrollutvalg
3. Veileder vedr. kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor (Norges Kommunerevisorforbund, 2010)
4. Inngått oppdragsavtale m/revisor

Vedlagt:

Ja (vedlegg 1 og 2)

Nei

Nei

Nei

FORSLAG TIL VEDTAK:

Revisors informasjon om status i arbeidet med revisjon av kommuneregnskapet for 2012 tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

I tråd med avtale og fast praksis er Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor invitert til å orientere om status og fremdrift for arbeidet med revisjon av kommuneregnskapet.

Kontrollutvalgets lovpålagte oppgaver mht. regnskapsrevisjonen:

Kontrollutvalgets hovedoppgave med regnskapsrevisjon er i henhold til § 6 i forskrift om kontrollutvalg:

”å påse at kommunens årsregnskap og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder å holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruksjer, eller avtaler med revisor.

For å holde seg ”løpende oppdatert” mv. er det etablert praksis med minimum tre samtaler med revisor i løpet av året:

1. Presentasjon av revisjonsplan/-strategi (normalt september)
2. Statusrapport (normalt jan/feb)
3. Årsavslutning og presentasjon av revisjonsberetningen (normalt april)

Hyppighet på kommunikasjonen og innholdet i samtale følger anbefalingen/veilederen på området (veileder vedr. kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor).

Inngått avtale med revisor:

Det er stilt krav/forventninger til statusrapporteringen i oppdragsavtalen som er inngått mellom kontrollutvalget og revisor. Forventningene er formulert slik, jf. vedlegg 1 til avtalen:

- **Formål/resultatkrav:**
Kontrollutvalget får tilstrekkelig informasjon til å vurdere at revisjonen av kommunens årsregnskap gjennomføres på en betryggende måte.
- **Statusrapporteringen skal omfatte:**
 - Gjennomførte revisjonsaktiviteter og resultatet av disse
 - Revisjon av internkontrollen, herunder kartlegging, testing og vurdering av rutiner og prosesser
 - Status for risikofaktorer til oppfølging jf. revisjonsplanen
 - Oppfølging av nummerert brev
 - Eventuelle vesentlige endringer i revisjonsplanen
 - Fremdrift i revisjonsarbeidet
 - Orientering om kommunikasjon mellom revisor og kommunen
 - Vesentlige endringer i aktuelle regelverk.
- **Strukturert orientering med muligheter for dialog med kontrollutvalget.**

Faser i revisjonsarbeidet:

Regnskapsrevisjonen kan inndeles i tre faser:

1. I **planleggingsfasen** (ca. mai - september) vurderes de største regnskapspostene ut fra risiko- og vesentlighetsforhold basert på revisors kunnskap om og erfaring med oppdraget. Her tar revisor stilling til hvordan vi skal utføre revisjonen for å kunne bekrefte at årsregnskapet ikke inneholder vesentlige feil eller mangler. I planen inngår også hvordan den økonomiske internkontrollen skal gjennomgås og eventuelt testes. I tillegg til den rent økonomiske virkningen av eventuelle feil, søker man også å ta hensyn til allmennhetens behov for informasjon knyttet kommunens årsplan og årsbudsjett. Revisjonsplan/-strategi presenteres for kontrollutvalget.
2. I **gjennomføringsfasen** (ca. september - februar) kartlegges og vurderes normalt internkontrollen først. Revisjon som direkte gjelder bekreftelse av regnskapsposter, gjøres gjerne etterpå og normalt mot slutten av året i forbindelse med regnskapsavslutningen. Kontrollutvalget informeres om arbeidet (statusrapportering).
3. I **avslutningsfasen** (ca. februar - april) utføres kontroller rettet mot årsavslutningen og det konkluderes det på utført arbeid, herunder hvorvidt det er utført tilstrekkelig revisjon. Revisjonsberetning avlegges (frist 15/4). Ofte lages det også et årsavslutningsbrev til rådmannen. Revisor deltar i forbindelse med kontrollutvalgets behandling av årsregnskapet og presenterer revisjonsberetningen og de avsluttende konklusjonene.

Innlandet Revisjon IKS

Rev
VEDLEGG 1

Lillehammer, 06.12.2012
J.nr./Referanse: 2012-856/JA

Til

Deltakerkommunene ved rådmann/fylkesrådmann

Kopi til:

Kontrollutvalgene i deltakerkommunene

Ordfører/fylkesordfører

Økonomisjef/regnskapsfører

Kundebrev nr. 1/2012 - Regnskapsavslutningen vedrørende årsregnskapet for 2012.

Vi minner om regnskapsfristen 15. februar 2013. Som kjent, skal rådmannen/fylkesrådmannen avlegge årsregnskapet til revisor innen denne dato, jf. § 10 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Årsregnskapet, som skal bestå av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noteopplysninger, bes oversendt revisor så snart det foreligger med et eget oversendingsbrev. Dersom årsregnskapsdokumentet inneholder andre regnskaper og/eller andre vedlegg, bes dette omtalt i oversendingsbrevet. Årsregnskapet er offentlig fra det tidspunkt det er avlagt av rådmannen/fylkesrådmannen. Årsregnskapet bør etterkontrolleres og kvalitetssikres på en betryggende måte før oversending til revisjon, og dokumentasjon for kontroll og avstemming må oppbevares på en oversiktlig måte og stilles til disposisjon for revisor. Vi viser til oppdragsavtalen 2012 inngått med kommunens/fylkeskommunens kontrollutvalg.

Årsberetningen, som skal utarbeides av rådmannen/fylkesrådmannen og avgis uten ugrunnet opphold og senest innen 31. mars 2013, bes oversendt revisor samtidig med at den sendes til det organ kommunestyret/fylkestinget har bestemt. Obligatoriske opplysninger som skal gis i årsberetningen framgår av kommunelovens § 48 nr. 5 og forskrift om årsregnskap og årsberetning § 10. Her siteres fra § 10:

- Der det er vesentlige avvik mellom utgifter i årsregnskapet og bevilgning til formålet i regulert budsjett, skal det redegjøres for avviket. Tilsvarende gjelder ved avvik mellom inntekter i årsregnskapet og regulert budsjett.

Dersom fristene ikke kan overholdes, bes rådmannen/fylkesrådmannen ta kontakt med oss for avtale av ny dato for avleggelse. Ordfører/fylkesordfører og kontrollutvalgets sekretær må orienteres om eventuell forsinkelse i forhold til planlagt behandling i kontrollutvalg, formannskap/fylkesutvalg og kommunestyre/fylkesting. Frist for behandling av årsregnskap og årsberetning i kommunestyret/fylkestinget er innen 1. juli 2013.

Hovedkontor:
Postadr.: Postboks 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:
Teknologivn. 6
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
www.irev.no
Besøksadresse: Kirkeg. 76
2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

Revisor skal avlegge revisjonsberetning til kommunestyret/fylkestinget uten unødig opphold etter at årsregnskapet er avlagt og senest 15. april uavhengig av om det foreligger et fullstendig årsregnskap eller ikke. Revisor må imidlertid ha rimelig tid til å gjennomgå rådmannens/fylkesrådmannens årsberetning før revisjonsberetningen kan avlegges.

Med hilsen

Bjørn Hagen
Daglig leder

Justin Aaboen

Fagansvarlig/koordinator for regnskapsrevisjon

Innlandet Revisjon IKS

Lillehammer, 06.12.2012
J.nr./Referanse: 2012-857/JA

Til deltakerkommunene ved
Ordføreren/fylkesordføreren
Rådmannen/fylkesrådmannen
Kontrollutvalget

VEDLEGG 2

Kopi til:
Økonomisjef/regnskapsfører

Kundebrev nr. 2/2012 - Behandlingen av årsregnskapet og årsberetningen for 2012.

Årsregnskapet og årsberetningen for 2012 skal avlegges og behandles i henhold til kommunelovens § 48 og forskrift om årsregnskap og årsberetning fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 15. desember 2000 og bokføringsloven.

Vi viser også til vårt kundebrev nr. 1/2012 av d.d. til rådmannen/fylkesrådmannen vedr. avslutningen av kommunens årsregnskap for 2012, som oversendes til orientering.

Bestemmelsene i lov og forskrift om saksbehandlingen kan oppsummeres punktvis slik:

- ❖ Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret/fylkestinget selv senest 6 måneder etter regnskapsårets slutt; d.v.s. innen 1. juli 2013.
- ❖ Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet/fylkesutvalget, og må angi disponering av regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) eller dekning av regnskapsmessig merforbruk (underskudd).
- ❖ Merforbruk på årsregnskapet som ikke kan dekkes på budsjettet i det år regnskapet legges fram, skal føres opp til dekning i det følgende års budsjett. Under særlige forhold kan kommunestyret/fylkestinget, etter å ha foretatt de nødvendige endringer i økonomiplanen, vedta at merforbruket skal dekkes over inntil ytterligere to år. I tilfeller der de samfunnsmessige og økonomiske konsekvensene av at kommunen eller fylkeskommunen skal dekke merforbruk etter første og annet punktum vil bli uforholdsmessig store, kan departementet godkjenne vedtak om at merforbruket dekkes over mer enn fire år. Merforbruk kan likevel ikke dekkes over mer enn ti år.
- ❖ Revisor skal avgis revisjonsberetning uten unødig opphold etter at årsregnskapet er avlagt og senest 15. april. Revisjonsberetning skal avgis også der årsregnskap ikke foreligger eller er ufullstendig. Revisjonsberetningen avgis til kommunestyret/fylkestinget med kopi til kontrollutvalget, formannskapet/fylkesutvalget og rådmannen/fylkesrådmannen.

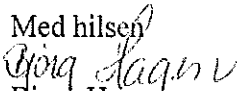
Hovedkontor:
Postadr.: Postboks 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@irev.no

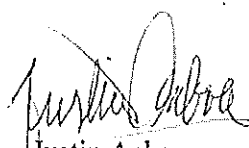
Avdeling Gjøvik:
Teknologivn. 6
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
www.irev.no
Besøksadresse: Kirkeg. 76
2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

- ❖ Kontrollutvalget skal avgi uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget før årsregnskapet vedtas.
- ❖ Kopi av kontrollutvalgets uttalelse skal være formannskapet/fylkesutvalget i hende før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget.
- ❖ Administrasjonssjefen (rådmann/fylkesrådmann) utarbeider årsberetningen og avgir denne uten ugrunnet opphold og senest innen 31. mars og fremmer denne for det organ kommunestyret/fylkestinget bestemmer.
- ❖ Hvis årsberetningen ikke fremmes for kontrollutvalget, skal den oversendes til kontrollutvalget før kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet.
- ❖ Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret/fylkestinget samtidig med at årsregnskapet skal behandles.
- ❖ Årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen skal snarest mulig og senest én måned etter at årsregnskapet er vedtatt sendes til departementet og SSB. (D.v.s. senest 1. august). Til departementet (ikke til SSB) skal vedlegges kontrollutvalgets uttalelse, formannskapets/fylkesutvalgets innstilling og kommunestyrets/fylkestingets vedtak i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet og årsberetningen.

På grunn av revisors møteplikt ber vi om å bli informert om tidspunkter for behandlingen av årsregnskapet og årsberetningen i kontrollutvalg og kommunestyre/fylkesting. Revisor vil være tilstede ved behandlingen av årsregnskapssaken i kontrollutvalget og kommunestyret/fylkestinget. Etter anmodning fra ordfører/fylkesordfører vil revisor kunne komme med utfyllende eller forklarende kommentarer til revisjonsberetningen eller svare på eventuelle spørsmål fra kommunestyrets/fylkestingets medlemmer. Dersom revisors tilstedeværelse ved formannskapets/fylkesutvalgets behandling er ønskelig, må ordfører avtale dette med revisor.

Med hilsen

Bjørn Hagen
Daglig leder

Justin Aaboen
Fagansvarlig/koordinator for regnskapsrevisjon

Nordre Land kommune

SELVKOST: PRESENTASJON AV REGELVERKET OG REVISORS VURDERING AV KOMMUENS RUTINER/PRAKSIS

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	11.02.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

- Note 20 (selvkostområder) til årsregnskapet for Nordre Land kommune for 2011

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Revisors presentasjon av regelverket for selvkost og kommunens praktisering av dette, tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en del av en oppfølging av kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap for 2011 om selvkostområder, gjengitt under:

- a) *Vedr. note 20 – Selvkostområder. Notene gir supplerende informasjon til bl.a. følgende områder/poster i årsregnskapet:*

- Resultatenhet Vann og renovasjon i regnskapskjema 1B
- Bundne fond i balansen

Det er vanskelig/umulig å forstå sammenhengen mellom årsregnskapet og denne noteopplysningen. Da årsregnskapet også mangler note om regnskapsprinsipper mv. (normalt note nr. 1) er det heller ingen informasjon å finne om selvkostberegningene der. Rådmannen oppfordres derfor til å se nærmere på dette til neste år, slik at informasjonsverdien kan økes innenfor dette viktige området. Kontrollutvalget vil følge opp kommunens praktisering og rapportering av selvkostområdene.

Saken ble delvis fulgt opp i møte den 17/9-12 der rådmannen orienterte og svarte på spørsmål. Kontrollutvalget fattet slikt vedtak i forbindelse med saken (sak 38/12):

Rådmannens presentasjon av regelverket for selvkost og kommunens praktisering tas til orientering.

I forbindelse med saken ble det også uttrykt ønske om at kommunens revisor/Innlandet Revisjon IKS også ble invitert til å presentere saken.

Kort om selvkost og informasjonskravet i årsregnskapet:

Kort sagt innebærer bestemmelsene om selvkost at kommunen kan ikke kreve mer i betaling enn det som det faktisk koster kommunen å tilby tjenesten. Dette prinsippet gjelder i utgangspunktet for alle tjenester som kommunen yter.

Det er anbefalt at man i forbindelse med avleggelse av kommuneregnskapet gir utfyllende informasjon i note om selvkost. Kommunene løser dette på noe ulik måte, både mht. omfanget av tjenesteområder som presenteres og hvilken informasjon som gis. Dette gir noe ulik informasjonsverdi og leservennlighet. Selvkost er ikke kommentert i rådmannens årsmelding 2011.

ARSREGNSKAPET 2011 - NORDRE LAND KOMMUNE

NOTE 20

SELVKOSTOMRÅDER

	RESULTAT 2011			BALANSE 2011			FREMFORBART UNDERSKUDD	
	INNTEKTER	KOSTNADER	OVER(+)/ UNDERSKUDD(-)	ÅRETS DEKN. GRAD I %	AVSETN(-) / BRUK AV (+) DEKN.GRADS- FOND	AVSATTE RENTER 2010		DEKNINGSGRADS- FOND PR. 31.12
AVLØP	-7 695 297,00	9 102 771,00	-1 407 474,00	84,54	136 248,00	-1 682,00	0,00	1 271 226,00
AVLØP SPÅTIND	0,00	544 302,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 331 326,00
VANN	-4 502 773,00	5 372 993,00	-870 220,00	83,80	827 653,00	-10 217,94	0,00	42 567,00
RENOVASJON	-8 178 737,00	8 583 065,00	-404 328,00	95,29	0,00	0,00	0,00	523 481,00
SEPTIKK	-2 111 098,00	2 093 457,00	17 641,00	100,84	-11 312,00	-141,00	11 453,00	
FEIEAVGIFT	-1 609 887,00	1 617 813,00	-7 926,00	99,51	7 926,00	0,00	0,00	268 083,00
BYGGSÅK	-1 591 079,00	2 007 711,00	-416 632,00	79,25	0,00	0,00	0,00	416 632,00
OPPMÅLING	-1 610 119,00	2 176 054,00	-565 935,00	73,99	565 935,00	-10 908,57	164 284,00	
PLAN	-75 219,00	75 313,00	-94,00	99,88	0,00	0,00	0,00	

Fremførbart merforbruk selvkostområder 2011 3 853 315,00

VEDLEGG 7

Nordre Land kommune - 0538

Inndekningsgrader - Regnskap 2011

	År 2011						Summer
	Avløp	Vann	Søppelren.	Septikren.	Feier	Spåttind RA	
Driftsutgifter	7 375 705	4 278 731	8 262 606	1 783 737	1 576 575	544 302	
Kapitalutgifter	2 271 367	1 094 262	320 459	309 720	41 238		
Utgifter Spåttind RA	-544 302					544 302	
Sum utgifter	9 102 771	5 372 993	8 583 065	2 093 457	1 617 813		
Inntekter	-7 695 297	-4 502 773	-8 178 737	-2 111 098	-1 609 887	0	-24 097 791
Inndekningsgrad	84,54	83,80	95,29	100,84	99,51	0,00	

-Avsetning til/± bruk av fond	1 407 473,80	870 220,32	404 328,03	-17 640,76	7 926,09	544 302,00
-------------------------------	--------------	------------	------------	------------	----------	------------

SUM avsetn./bruk av Fond 2 672 307,47

Fond verdi 31.12.2010	Avløp	Vann	Søppelren.	Septikren.	Feier	Spåttind RA
		134 566,00	817 434,95	0,00	0,00	0,00

Bruk / avsetning	1 407 473,80	870 220,32	404 328,03	-17 640,76	7 926,09	544 302,00
------------------	--------------	------------	------------	------------	----------	------------

Fond verdi 31.12.2011	Avløp	Vann	Søppelren.	Septikren.	Feier	Spåttind RA
	-1 272 907,80	-52 785,37	-404 328,03	17 640,76	-7 926,09	-544 302,00

Føres til fremførbart underskudd
-2 264 608,52

Nåverdi ekskl. tilskudd

Nåverdi, investeringer	15 343 595	8 946 793	2 131 956	0	292 850
------------------------	------------	-----------	-----------	---	---------

Benyttede verdier ved ber. av kapitalutgifter

Kalkulatorisk rente 1%	3,24
Avskrivningstid EDB etc.	5
Avskrivningstid Maskiner	10
Avskrivningstid Bygg/anlegg	20
Avskrivningstid ledningsanlegg	40
Avskrivningstid andre bygg	50

Inndekningsgrader - Regnskap

År 2011

	Plan	Byggesak	Kart/deling
Driftsutgifter	75 313	2 007 711	2 091 334
Kapitalutgifter			84 720
Sum utgifter	75 313	2 007 711	2 176 054
Inntekter	-75 219	-1 591 079	-1 610 119
Inndekningsgrad	99,88	79,25	73,99

Benyttede verdier ved ber. av kapitalutgifter

Renter i %	3,5
Avskrivningstid EDB etc.	5
Avskrivningstid kart/utstyr	10

Note

Anta

Arsve
Antall

økt m

Ytelse

Ytelse

Ytelse

Godtg

Komm
til revis

Av åre

Kr. 377

Kr. 131

Nordre Land kommune**KONTROLLUTVALGSKONFERANSEN 2013**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	11.02.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Program for Kontrollutvalgskonferansen 2013

Vedlegg:

Ja

FORSLAG TIL VEDTAK:

Presentasjon av innhold på Kontrollutvalgskonferansen på Gardermoen 6.-7. februar 2013 tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Utvalgssekretær deltok på årets konferanse på Gardermoen den 6.-7. februar 2013. Konferansen samlet ca 600 deltakere.

Etter avtale er det lagt opp til en kort orientering om hovedtemaene på konferansen.

Hensikten er å reflektere omkring temaer som var oppe på konferansen, og å informere de som ikke var med. Det kan også vurderes om det ble tatt opp saker som bør følges opp i egen kommune.

Det vises til vedlagte program for oversikt over tema og innhold på konferansen.

NKRFS Kontrollutvalgskonferanse

6-7 februar 2013
Clarion Hotel Oslo Airport, Gardermoen

Hovedtemaer:

Samhandlingsreformen >

Kommunal beredskap >

Styring >

Korrupsjon >

Tilsyn >

Minikurs:

De sentrale momentene for å forstå >
kommunalt regnskap

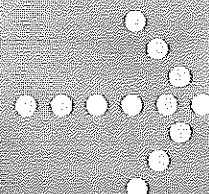
Målgruppe

Ledere/medlemmer av kontrollutvalg,
kontrollutvalgssekretærer, revisorer og andre som er
interessert i tilsyn og kontroll i kommunesektoren

Følg konferansen
på Twitter:
#KontBaker

www.twitter.com/nkrf

Møteleder: Daglig leder Ole Kristian Rogndokken, Norges Kommunerevisorforbund

Registrering – kaffe og rundstykke / Utstilling

Velkommen

► Daglig leder Ole Kristian Rogndokken, Norges Kommunerevisorforbund

Åpning

► Gunn Marit Helgesen, styreleder, KS - Kommunesektorens organisasjon

Samhandlingsreformen.

Kommunens ansvar - hvordan løser vi det?

► Else Karin Myhre, kommunalsjef, Oppegård kommune

Lunsj / Utstilling

Kommunal beredskap.

22. julkommisjonens rapport og læring

► Alexandra Bech Gjør, advokat og partner, Advokatfirma Hjordt DA, og leder for 22. julkommisjonen

Pause / Utstilling

Styring i offentlig sektor

(med innlagte pauser – kaffe, rundstykke, kaker og frukt)

Innledere:

Målehysteri eller god styring?

► Aksel Hagen (SV), leder, Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

Om målstyring - styrker og fallgruver

► Kristin Clemet, leder, Civita

KS EffektiviseringsNettverkene

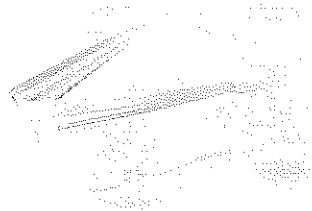
► Helge Eide, direktør, KS

► Chriss Madsen, spesialrådgiver, KS

Paneldebatt

Debattleder: Ole Petter Pedersen, redaktør i Kommunal Rapport

Middag

Møteleder: Lars Hansen, leder av NKRFs selskapskontroll- og kontrollutvalgskomite og daglig leder, Salten kontrollutvalgsservice

Velkommen

▶ Lars Hansen, NKRF

Antikorrupsjon i kommunene

▶ Tor Dølvik, spesialrådgiver, Transparency International Norge

Pause og utsjekking / Utstilling

Kontrollen og tilsynets plass i demokratiet

▶ Anders Anundsen (FrP), leder, Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite

Lunsj / Utstilling

Kommunene sjekker ikke hvordan bestemor har det

▶ Terje Kili, tidl. fagdirektør, offentlige tjenester, Forbrukerrådet

Pause – kaffe, kaker og frukt / Utstilling

Kontrollutvalgets rolle og kompetanse – rettslige utgangspunkter og utfordringer

▶ Jan Fridthjof Bernt, professor dr. juris., Universitetet i Bergen, det juridiske fakultet

Tillit i tilsynets tid

▶ Andreas Hompland, sosiolog, skribent og scenarist

Avslutning

▶ Styreleder Per Olav Nilsen, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

De sentrale momentene for å forstå kommunalt regnskap (begrenset antall plasser)

Målgruppe: Ledere og medlemmer av kontrollutvalg

▶ Åge Sandsengen, registrert revisor og daglig leder, Kommunerevisjon IKS Valdres – Hallingdal

Innhold:

- Det kommunale økonomisystemet
- Regnskapets oppbygging
- Grunnleggende prinsipper og de unike økonomiske sammenhengene – spesielt i balansen
- Anordningsprinsippet
- Resultatbegrepet

På konferansen i 2012 ble utbyttet av det samme minikurset av Sandsengen evaluert av deltakerne til et gjennomsnitt på over 5 på en skala fra 1 til 6, der 6 er særdeles godt.

Nordre Land kommune**NORDRE LAND-SKOLEN**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	11.02.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Tilstandsrapport for Nordre Land-skolen (fremlagt i k.sak 40/12, 19/6-12)
2. Utdrag fra kommuneplanens samfunnsdel 2012-2020 (fokusområde skole)
3. Kommunedelplan Nordre Land-skolen 2011-2015

Vedlagt:

- Vedlegg 1
- Vedlegg 2
- Vedlegg 3

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Informasjon om Nordre Land-skolen tas til orientering.
2.

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en oppfølging av diskusjon i forrige møte (3/12-12) under sak om oppfølging av kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015 (sak 45/12). I denne saken ble det etterlyst informasjon omkring skolene i Nordre Land kommune. Det ble også pekt på at kontrollutvalgets plan ikke inneholdt prioriteringer rettet mot skole.

Saken legges frem til orientering og til drøfting mht. evt. prioritering av skole-området i forbindelse med videre planlegging av forvaltningsrevisjon i Nordre Land kommune.

Nordre Land kommune**OPPFØLGING AV PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL 2012-2015**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	11.02.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2012-2015

Vedlagt:

Ja

FORSLAG TIL VEDTAK:**SAKSOPPLYSNINGER:**

Saken er en oppfølging av vedtak i forrige møte (3/12-12):

Videre oppfølging av planen tas opp igjen til drøfting på neste møte, der det også vurderes om planen bør suppleres med tema innenfor skoleområdet (forvaltningsrevisjon) og prioritering av GLT Avfall IKS innenfor selskapskontroll.

Kontrollutvalget har så langt gjennomført enkelte forundersøkelser mv. (se under). Om det er hensiktsmessig å igangsette ytterligere forundersøkelser evt. bestillinger av revisjoner er en vurderingssak, og saken legges derfor frem til drøfting uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets plan er så langt fulgt opp slik:

FORVALTNINGSREVISJON:

- **Medisinhåndtering:** Foranalyse ble bestilt høsten 2012 og ble lagt frem i møtet den 3/12-12. Vedtak:

1. *Med bakgrunn i at Fylkesmannen har varslet tilsyn med legemiddelhåndteringen i hjemmetjenesten i januar 2013, vil kontrollutvalget avvente nærmere planlegging av et eventuelt revisjonsprosjekt på området.*
 2. *Kontrollutvalget ber rådmannen om å få en presentasjon av tilsynsrapporten fra Fylkesmannen når den foreligger, sammen med kommunens svar til rapporten.*
 3. *Kontrollutvalget har i forbindelse med forundersøkelsen gått gjennom avviksrapporteringen i halvårsrapporten for 2012 og har notert seg følgende momenter til senere oppfølging:*
 - *Rapportering av antall avvik og differensiering av alvorsgrad.*
 - *Fastsettelse av måltall for antall avvik.*
- **Barnevernet:** Rådmannen v/barnevernleder orienterte kontrollutvalget i møte den 3/12-12. Vedtak:
 1. *Status for barnevernstjenesten i Nordre Land kommune tas til orientering.*
 2. *Kontrollutvalget har innrykk av at kommunen har et bra fungerende barnevern som jobber målrettet som systematisk. Kontrollutvalget vil i den forbindelse peke på følgende:*
 - *Relativt bra bemannet.*
 - *Relativt lite sykefravær.*
 - *Lite overskridelser av lovpålagte frister mht. undersøkelser mv.*
 - *Økonomi i balanse.*
 3. *Kontrollutvalget har notert seg følgende spørsmål til observasjon:*
 - *I hvilken grad påvirker økonomi de faglige vurderingene?*
 - **Oppfølging av politiske vedtak:** Innlandet Revisjon IKS er bedt om å gjennomføre en kartlegging og vurdering av rådmannens system for oppfølging av politiske vedtak, herunder rapportering av dette til politisk nivå. Forundersøkelse/prosjektplan legges frem i møte 11/2-13.
 - **Selvkost:** Det bes om en presentasjon fra regnskapsrevisor om regelverket for selvkost og de vurderinger som er gjort for å kontrollere kommunens praksis på området. Fulgt opp med egen sak på møtet 11/2-13.
 - **Tildeling av sykehjemsplasser:** Dette vil bli fulgt opp på neste møte. Kontrollutvalgets vedtak i møte 3/12-12:

Kontrollutvalget prioriterer å følge opp temaet Helse og omsorg/tildeling av sykehjemsplasser slik:

 - *Rådmannen inviteres til neste møte for å orientere om inntaksprosessen, herunder håndtering av "ventelister" og kommunikasjon med søkere/pårørende som ikke får plass.*

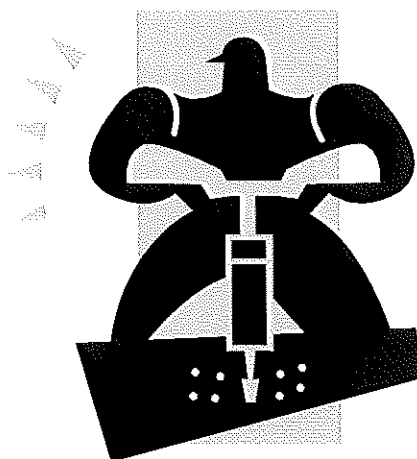
SELSKAPSKONTROLL:

- Ingen oppfølging så langt, men kontrollutvalget vedtok følgende i møte den 3/12-12 å vurdere om GLT-Avfall IKS skulle tas med i planen.

Kontrollutvalgets

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL

2012-2015

Behandlet i kontrollutvalget: 17.09.12
Vedtatt av kommunestyret:

INNHold

1.	INNLEDNING	3
2.	PLANPROSESSEN	3
3.	FORVALTNINGSREVISJON	4
3.1	HVA ER FORVALTNINGSREVISJON?	4
3.2	PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – PRIORITERINGER	5
4.	SELSKAPSKONTROLL	10
4.1	HVA ER SELSKAPSKONTROLL?	10
4.2	PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL - PRIORITERINGER	11

1. INNLEDNING

Kontrollutvalget utfører på vegne av kommunestyret det løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen, herunder påser at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Utvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

Kontrollutvalgets oppgaver kan i hovedsak deles i tre områder:

- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

I *forskrift om kontrollutvalg* går det frem at kontrollutvalget skal lage en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Planene skal vedtas av kommunestyret, som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Selv om forvaltningsrevisjon og selskapskontroll er to ulike kontrolloppgaver har kontrollutvalget valgt å samle de to planene i samme dokument.

2. PLANPROSESSEN

I forskrift om kontrollutvalg går det frem at plan for forvaltningsrevisjon

”skal baseres på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter”.

I tillegg til å legge vekt på risiko- og vesentlighet i sitt arbeid med prioritering av områder/tema for kontroll, har kontrollutvalget også lagt vekt på følgende:

- Prosjektets potensielle bidrag til å skape forbedringer i forvaltningen
- Politisk aktualitet og interesse
- Betydningen de offentlige tjenestene har for brukerne/innbyggerne
- Gjennomførbarhet (praktisk og økonomisk)
- Erfaringer fra andre kommuner

Utfordringen med den overordnede analysen er å sikre at analysen er tilstrekkelig overordnet, slik at man får et oversiktsbilde av hele den kommunale virksomheten, samtidig som den går tilstrekkelig dypt til å danne et meningsfullt grunnlag for prioritering av konkrete områder. Ved valg av metode og opplegg for overordnet analyse er disse hensynene balansert opp mot kontrollutvalgets budsjettmidler.

Den overordnede analysen ble gjennomført som en prosess i kontrollutvalget. Som grunnlag for risiko- vesentlighetsvurderingen er det innhentet kunnskap fra en rekke kilder, bl.a.:

- Kommunale planer og rapporter (handlingsplan, økonomiplan, årsrapporter mv.)
- Tilgjengelig statistikk (i hovedsak kostra-tall)
- Gjennomførte revisjonsprosjekter/evalueringer i andre kommuner
- Avisomtale
- Foranalyse av utvalgte områder.

Det er også gjennomført samtaler med ordfører og rådmann for å få synspunkter på utvalgets arbeid med ny plan.

3. FORVALTNINGSREVISJON

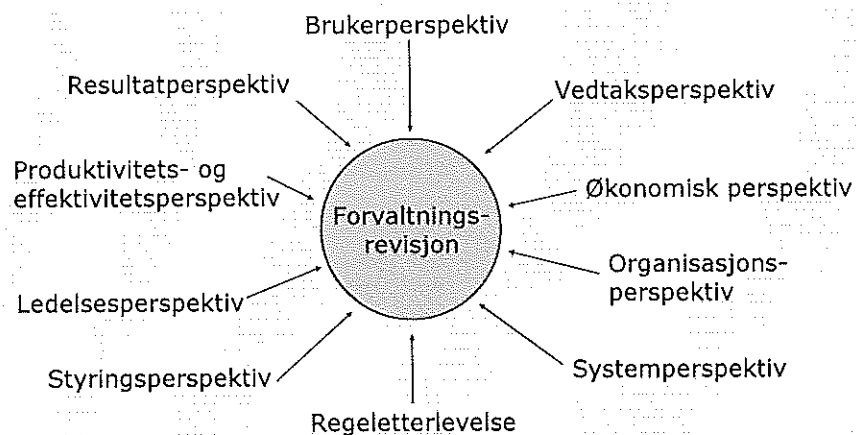
3.1 HVA ER FORVALTNINGSREVISJON?

Kommuneloven § 77 nr 4 beskriver forvaltningsrevisjon slik:

”..... systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.”

I en forvaltningsrevisjon kan man ha flere forskjellige perspektiver. Hvilket perspektiv man legger hovedvekten på avhenger av intensjon med undersøkelsen.

Mulige perspektiver

På grunn av at tema og vurderingstype kan spenne vidt, stilles det store krav til både metode- og fagkunnskap hos den som skal gjennomføre revisjonen.

3.2 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – PRIORITERINGER

Prioriteringene er delt inn i prioriterte og uprioriterte tema/områder. Det prioriterte områdene vil med stor sannsynlighet bli prioritert i løpet av valgperioden, mens de uprioriterte områdene vil bli vurdert, men er noe mer usikre.

Prioriterte områder/tema	Kommentarer
<p>Helse og omsorg</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stort område som berører mange. • Statistikk over avvik viser mye feilmedisinering. • Stort politisk fokus <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan fungerer inntaksprosessen ved behov for sykehjemsplass? <ul style="list-style-type: none"> ➢ Hvordan kommuniseres ”ventelister” med søkerne/pårørende? ➢ Tildelingskontoret bistår i søknadsprosessen, samtidig som tjenester tildeles? Hvordan håndteres denne dobbeltrollen? • Medisinhåndtering: Er det etablert tilfredsstillende rutiner, og fungerer disse som forutsatt?
<p>Byggesak- /planavdelingen</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktig område for kommunen. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er planprosessene effektive? • Er prosjektstyringen tilfredsstillende? • Det er mange planer i Nordre Land kommune. Hvordan blir vedtakene/planene fulgt opp? • Hvordan henger kapasitet og ambisjonsnivå sammen? • Forholdet til reguleringsplaner og reguleringsbestemmelser i f.m. adm.vedtak/innvilgelse av dispensasjonssøknader.
<p>Innkjøp</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komplekst område – stor iboende risiko for svikt • Stikkprøver har vist indikasjoner på svikt i f.m. mangelfull konkurranse og dokumentasjon av anskaffelser <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overholdelse av lov om offentlige anskaffelser

	<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av revisjonsrapporten ”Innkjøp – overholdelse av lov om offentlige anskaffelser” fra 2010 • Er målet med sentralisert innkjøpsavdeling er nådd (fellesprosjekt med kommunene i Gjøvikregionen).
Oppfølging av politiske vedtak	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En av hovedoppgavene for rådmannen/administrasjonen. • Politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurdering av rådmannens system for oppfølging av politiske vedtak (fokus på rapportering) • Etterprøving av oppfølging av konkrete vedtak (stikkprøver)
Flyktingtjenesten	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flyktingtjenesten begynner å bli stor i Nordre Land kommune. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluering av måloppnåelse. • Oppfølging av politiske vedtak på området.
Selvkostområdene	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komplekst regelverk i f.m. beregning av selvkost • Avgiftsnivå stor interesse i befolkningen og media • Stor politisk interesse <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etterleves regelverket; er det selvkost? • Får innbyggerne det de betaler for? • Drives selvkostområdene effektivt? • Foretas det beregninger for alle aktuelle områder?
Eiendomsforvaltning	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krevende område for de fleste kommuner. • Betydelig økonomi. • Kommunen har et ikke ubetydelig vedlikeholdsetterslep. • Politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organisering • Planlegging, styring og kontroll? • Effektivitet og ressursbruk?

	<ul style="list-style-type: none"> • Forsvarlig vedlikehold?
Varsling	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktig element i kommunens system for intern kontroll mht.forbedring og læring. • Lovpålagt varslingsordning fungert noen år (krav i arbeidsmiljøloven mht. varsling fra ansatte) <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har kommunen en tilfredsstillende varslingsordning og fungerer den? • Hva med varsling fra eksterne, hvem håndterer dette? • Hvordan håndteres anonymitet? • Må ses i sammenheng med temaet intern kontroll og avvikshåndtering.
Intern kontroll	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rådmannen har ansvar for å ha ”betryggende kontroll”, jf. kommunelovens § 23. Ansvar er betydelig, dvs. et vesentlig område å ha kontroll/styring med. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risikovurderinger (integrering av risikostyring som del av et helhetlig internkontrollsystem) • Avviksrapportering og avvikshåndtering • Tertialrapportering og styring (budsjettjusteringer benyttes ikke gjennom året, styrer på prognoser)

Andre aktuelle områder/tema	Kommentarer
Samhandlings-reformen	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Betydelig reform med store konsekvenser for flere tjenesteområder i kommunen. • Stor politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • På kort sikt: Økonomirutiner • På lengre sikt: Måloppnåelse, oppfølging av inngåtte avtaler med Sykehuset Innlandet, økonomi/finansiering <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evt. kontroller må koordineres/samordnes med evt. andre aktører som evaluerer ordningen. Felles revisjonsprosjekt i Gjøvik-regionen i slutten av valgperioden?

<p>Barnevern</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stor økning i utgifter på området de siste årene (2008-2012) • Høyt sykefravær blant de ansatte innenfor tjenesten (2012). • Nasjonale tilsyn viser svikt på flere områder innenfor barnvernstjenesten i norske kommuner. • Tilsyn fra Fylkesmannen i 2011 avdekket svakheter i rutiner for oppfølging og evalueringer. • Politisk interesse. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av tilsyns- og revisjonsrapporter <ul style="list-style-type: none"> ➢ Tilsynsrapport (Fylkesmannen, 2011). ➢ Revisjonsrapporten "Samhandling mellom barnevernet og barnehagene" (kontrollutvalget/Innlandet Revisjon IKS, 2010) • Evaluering av tiltakssiden, evt. sammenligning med andre kommuner. • Effekt av opptrappingen av barnevernet, herunder prosjektstillinger.
<p>Sykefravær</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Høyt sykefravær (økt fra 2010 til 2011). • Fravær hos ansatte har stor betydning for kommunes tjenesteyting. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Årsaker: Hvorfor er fraværet så høyt? • Tiltak: Hva gjøres? I hvilken grad jobber kommunen med forebygging? • Effekter: Hvilke effekter har tiltakene som iverksettes? • Kommunen oppfylging av IA-avtalen (Inkluderende Arbeidsliv) <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En eventuell kontroll på området kan vurderes som et samarbeidsprosjekt i Gjøvikregionen.
<p>Beredskapsplaner og ROS-analyse</p>	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vesentlig område for kommunen. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføres rullering av beredskapsplan og risiko- og sårbarhetsanalyser som forutsatt? (beredskapsplanen skal følge kommuneplanperioden, mens tiltak/ROS-

	<p>analyse vurderes årlig)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samfunnssikkerhet. <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evt. kontroller må koordineres/samordnes med fylkesmannes tilsynsrolle. • Vannleveranser i Nordre Land kommune: Er det gjennomført tilfredsstillende risikovurderinger? <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evt. kontroll vurderes i slutten av valgperioden.
Bruk av kostra-tall	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økende bruk av kostra til sammenligning mellom kommuner og til statlig styring. • Behovet for pålitelige tall er økende. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan brukes Kostra tallene i kommunen? • Benyttes kostra aktivt til læring og forbedring? • Lærer vi av tidligere år? • Hvorfor er det fortsatt påstander om feilrapportering på enkelte enheter (helsesøster)?
Facebook/ sosiale medier	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunens bruk av sosiale medier? • Etterlevelse av retningslinjer?
Administrativ organisering	<p>2 nivå modell. Rådmann – Enhetsledere.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evaluering av flat struktur
IKT og informasjonssikkerhet	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vesentlig område for kommunen, da bruk av IKT benyttes i større eller mindre grad innenfor alle tjenesteområder. • Risiko for svikt kan få store konsekvenser. <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informasjonssikkerhet, herunder etterlevelse av personopplysningsloven.

Kommentar:

Kontrollutvalget vil igangsette nødvendige undersøkelser på eget initiativ dersom det i planperioden oppstår behov på andre områder enn de som er nevnt over.

Kommunestyret vil bli orientert om kontrollutvalgets prioriteringer gjennom egne forvaltningsrevisjonsrapporter, og/eller gjennom kontrollutvalgets årsrapport.

Før igangsetting/bestilling av et revisjonsprosjekt vil kontrollutvalget vurdere å foreta en foranalyse som endelig beslutningsgrunnlag for gjennomføring.

4. SELSKAPSKONTROLL

4.1 HVA ER SELSKAPSKONTROLL?

Selskapskontroll er en ny oppgave for kontrollutvalget, som ble inntatt ved lov- og forskriftsendring 01.07.04.

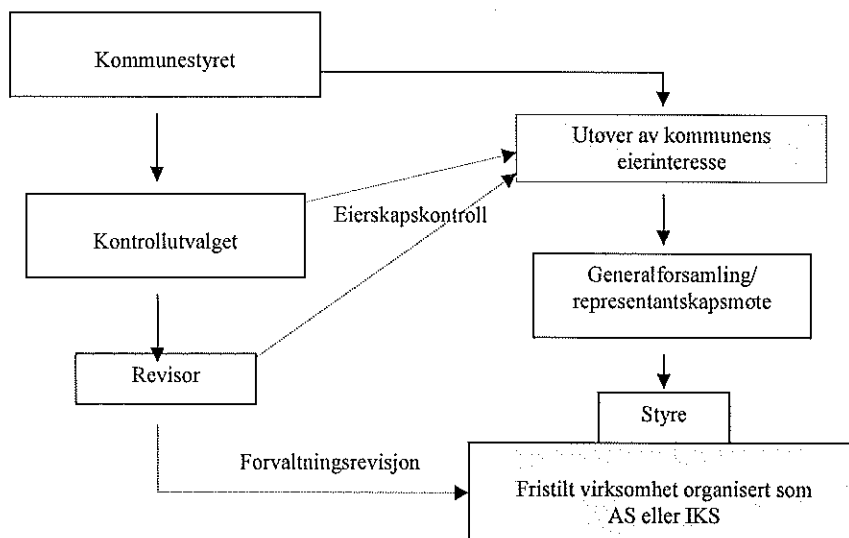
Kommuneloven § 77 nr 5 sier følgende:

”Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.”

Forskrift om kontrollutvalg § 14 beskriver selskapskontroll slik:

”Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).”

Ovenstående beskriver selskapskontrollens obligatoriske del. Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon (frivillig). Oppgavene kan illustreres slik:

Bestemmelsene om selskapskontroll må ses i sammenheng med kontrollutvalgets rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den valgte revisor for selskapet, jf. kommuneloven § 80. Disse bestemmelsene er gitt med tanke på interkommunale selskaper og aksjeselskaper.

4.2 PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL - PRIORITERINGER

Kontrollutvalget prioriterer følgende i sitt arbeid med selskapskontroll:

Område/selskap	Kommentar
Eierstyring i Nordre Land kommune	<p>Hovedbegrunnelse for valg av området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generelle utfordringer/risiko knyttet til styring av fristilte selskaper • Politisk interesse <p>Aktuelle fokusområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overholdelse av kommunens vedtatte eierskapspolitikk.
Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS	<p>Hovedbegrunnelse for valg av selskapet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyopprettet selskap. <p>Aktuelle fokusområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etterlevelse av aktuelle lover, regler og retningslinjer for virksomheten, herunder eiernes målsettinger og selskapets vedtekter.
VOKKS AS	<p>Hovedbegrunnelse for valg av selskapet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eierskap med stor økonomisk betydning • Politisk interesse <p>Aktuelle fokusområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Foranalyse gjennomføres for å avdekke aktuelle kontrollområder.

Kommentar:

Kontrollutvalget vil igangsette nødvendige undersøkelser på eget initiativ dersom det i planperioden oppstår behov på andre områder enn de som er nevnt over.

Kommunestyret vil bli orientert om kontrollutvalgets prioriteringer gjennom egne forvaltningsrevisjonsrapporter, og/eller gjennom kontrollutvalgets årsrapport.

Før igangsetting/bestilling av en selskapskontroll vil kontrollutvalget vurdere å foreta en foranalyse som endelig beslutningsgrunnlag for gjennomføring.

Ved kontroll av selskaper som kommunen eier i samarbeid med andre kommuner vil kontrollutvalget søke å koordinere/samordne sine kontroller med kontrollutvalgene i de øvrige deltakerkommunene.

Dokka, 17. september 2012.

Birgit Felde Sevaldrud
leder av kontrollutvalget

Nordre Land kommune**ÅRSRAPPORT OG AVREGNING 2012 FRA INNLANDET
REVISJON IKS**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	11.02.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Årsrapport 2012 fra Innlandet Revisjon IKS (brev av 15.01.13 til kontrollutvalget)
2. Avregning av total ressursbruk for revisjon 2012 (brev av 15.01.13 fra Innlandet Revisjon IKS til kontrollutvalget)

Vedlagt:

- Vedlegg 1
Vedlegg 2

FORSLAG TIL VEDTAK:

Årsrapport 2012 og avregning av total ressursbruk for revisjon for 2012 fra Innlandet Revisjon IKS tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

I tråd med avtale og fast praksis fremlegges herved:

- Årsrapport 2012 fra Innlandet Revisjon IKS (oversikt over tidsbruk for året m/kommentarer)
- Avregning for 2012 fra Innlandet Revisjon IKS (økonomisk oppgjør for fjoråret, avregning av faktisk tidsbruk mot budsjettert/a-konto)

Den vedlagte årsrapporten (vedlegg 1) viser at det for 2012 er benyttet/fakturert totalt 760 timer. Dette er 200 timer mindre enn budsjettert, noe som representerer en besparelse på totalt ca. kr. 172 000 (jf. avregningen/vedlegg 2). Besparelsen skyldes i hovedsak at det er bestilt/brukt mindre tid til forvaltningsrevisjon enn budsjettert.

Innlandet Revisjon IKS

Vedlegg 1 **Rev**

Gjøvik, 15. januar 2013

J.nr./Referanse: 2013-026 /HHO/RG/BH

Til Kontrollutvalget i Nordre Land kommune
v/sekretariatet

Årsrapport 2012

Det vises til oppdragsavtalen pkt. 4.5. Innlandet Revisjon IKS skal rapportere til kontrollutvalget på samme nivå som oppdragsavtalen per 30.04., 31.08. og 31.12. Rapporten skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Nedenfor følger oversikt over ressursbruk i tiden 01.01-31.12.2012.

Tekst	Oppdragsavtalen		Forbruk 3. tertial		Forbruk pr. 31.12.12		Forbruk i prosent (kroner)
	Timer	Pris	Timer	Pris	Timer	Pris	
Regnskapsrevisjon							
Revisjon av årsregnskapet	445	760	168	760	481	760	108 %
Attestasjoner og revisjons uttalelser	110	760	20	760	125	760	114 %
Revisjon av overformynderiet	15	760	5	760	7	760	47 %
Veiledning/bistand	30	760	12	760	31	760	103 %
Sum regnskapsrevisjon	600	760	205	760	644	760	107 %
Bestilte revisjonstjenester							
Bestilte mindre undersøkelser	25	848	1	760	1	760	4 %
Forvaltningsrevisjon	300	848	28	784	71	873	24 %
Selskapskontroll	-	848	-	-	-	-	-
Sum bestilte revisjonstjenester	325	848	29	-	72	872	22 %
Møter i KU og KST	35	848	14	848	44	848	126 %
Sum timer	960		248		760		79 %

Hovedkontor:
Postadr.: Postboks 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:
Teknologivn. 6
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
www.irev.no
Besøksadresse:
Kirkeg. 76, 2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

Kommentarer vedr. regnskapsrevisjon

Totalt forbruk etter 3. tertial er noe over oppdragsavtalen og skyldes forhold rapportert i 1. tertial vedr. Revisjon av årsregnskapet og Attestasjoner og revisjonsuttalelser.

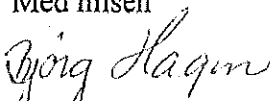
Tilsvarende forbruk pr. 31.12.12 i 2011 på regnskapsrevisjon var 663 timer. Lavere forbruk i 2012 skyldes reduksjon i Revisjon av årsregnskapet som følge av forbedring fra kommunens side, økning i Attestasjoner og revisjonsuttalelser og økning i Veiledning/bistand.

Det er ingen nummererte brev til oppfølging.

Kommentarer vedr. forvaltningsrevisjon

Prosjekt - Forvaltningsrevisjon	Forbruk pr 31.12.12			Kommentar
	Kroner	Timer	Pris	
10194 Overordnet analyse 2012	39990	43	930	Som forberedelse til overordnet analyse bestilte KU en kostra-analyse i møte 28.11. Analysen rapporteres for KU på første møte i 2012.
10208 Medisinhåndtering 2012	21960	28	784	Foranalyse ble lagt fram for KU på møte i desember 2012. hovedprosjekt ble ikke bestilt.
Totalt	61950	71	873	
Ramme til FR 2012	254400	300	848	

Med hilsen

Bjørg Hagen
Daglig leder

Lillehammer, 15.01.13

J.nr./Referanse: 2013-039/BH

Til
Nordre-Land kommune
v/Kontrollutvalget

Avregning av total ressursbruk for revisjon 2012

Selskapsavtalen for Innlandet Revisjon IKS fastsetter prinsipp for prising og fakturering. I avtalens § 5 heter det følgende:

"Selskapet skal fakturere sine tjenester ut i fra reelt medgått ressursbruk på det enkelte oppdrag. Regnskapsrevisjon (inkl. attestasjoner/bekreftelser), forvaltningsrevisjon og veiledningstjenester m.v. skal forhåndsavtales med den enkelte deltaker i en oppdragsavtale. Selskapet skal alltid operere med en timesats som gjør at selskapet over tid ikke er egnet til å gå med overskudd (selvkostprinsipp)."

Selskapets representantskap har fastsatt timepriser for 2012 til:

Regnskapsrevisjon,	kr 760
Forvaltningsrevisjon, revisor	kr 760
Forvaltningsrevisjon, oppdragsansvarlig	kr 930

Oppdragsavtalen med kommunene og fylkeskommunen regulerer tidspunkt og måte for avregning. Avregningen skal spesifiseres for utførte tjenester iht. faktisk tidsforbruk og eventuelle tillegg for kjøpte tjenester.

Avregningen for Nordre-Land kommune viser følgende tidsforbruk, timepriser og revisjonskostnader i 2012:

	Timer	Timepris	Sum
Regnskapsrevisjon	481 timer	760	365560
Attestasjon, overformynderi og veiledning	163 timer	760	123880
Forvaltningsrevisjon	71 timer	873	61950
Selskapskontroll	0 timer	0	0
Bestilte undersøkelser	1 timer	760	760
Møter	44 timer	848	37312
Sum	760 timer		589462

Betalt å konto gjennom året	761280
Kostnader til revisjon i 2012	589462

Differanse	171818
------------	--------

Hovedkontor:
Postadr.: Serviceboks
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Fax 61289081
E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:
Teknologivn. 6
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
www.irev.no
Besøksadresse: Kirkeg. 76
2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

For mye betalt vil bli trukket fra på å kontobeløpet for andre tertial 2013.

Med hilsen

Bjerg Hagen

Bjerg Hagen
Daglig leder

Kopi til: Rådmannen

Nordre Land kommune**FORBUNDSBASERT KVALITETSKONTROLL AV INNLANDET REVISJON IKS**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	11.02.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:
(ingen)

Vedlagt:

FORSLAG TIL VEDTAK:

Resultatet fra gjennomført forbundsbasert kvalitetskontroll av Innlandet Revisjon IKS, tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget har ansvar for å påse av regnskapene blir revidert på en betryggende måte, jf. forskrift om kontrollutvalgt § 6. Kontrollutvalget ivaretar dette ansvaret gjennom ulike aktiviteter, blant annet ved å få seg forelagt konklusjonene etter forbundsbasert kvalitetskontroll.

Dette følger av anbefalinger, men er også nedfelt i den inngåtte oppdragsavtalen med Innlandet Revisjon IKS, jf. avtalens pkt. 6.:

Innlandet Revisjon IKS skal være medlem av NKRF og er derfor underlagt foreningsbasert kvalitetskontroll. Innlandet Revisjon IKS skal orientere kontrollutvalget om resultatene av kvalitetskontrollene.

Høsten ble det gjennomført kvalitetskontroll i regi av Norges Kommunerevisorforbund av et utvalg revisjonsoppdrag (regnskapsrevisjon) og et utvalg av forvaltningsrevisjonsrapporter.

Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder vil orientere nærmere om de gjennomførte kontrollene og resultatene fra disse i møtet.

Nordre Land kommune**PROSJEKTPLAN / FORVALTNINGSREVISJON: OPPFØLGING AV POLITISKE VEDTAK**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	11.02.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Prosjektplan: Oppfølging av politiske vedtak (Innlandet Revisjon IKS, 04.02.13)

Vedlagt:

Ja, vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:**SAKSOPPLYSNINGER:**

Saken er en oppfølging av vedtak i møte den 17/9-12 i forbindelse med sak om igangsetting av forundersøkelser mv.:

- *Oppfølging av politiske vedtak: Med bakgrunn i forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015 bes det om å gjennomføre en kartlegging og vurdering av rådmannens system for oppfølging av politiske vedtak, herunder rapportering av dette til politisk nivå.*

Innlandet Revisjon IKS er invitert til å presentere prosjektplanen i møtet.

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

VEDLEGG
(SAK 09/13)

Prosjektplan

OPPFØLGING AV POLITISKE
VEDTAK

Nordre Land kommune

Rev

Innlandet Revisjon IKS

1. INNLEDNING

1.1 KONTROLLUTVALGETS VEDTAK

Med bakgrunn i plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015 ba kontrollutvalget i møte 17. september 2012, i sak 42/2012 revisjonen om å gjennomføre en kartlegging og vurdering av rådmannens system for oppfølging av politiske vedtak, herunder rapportering til politisk nivå.

I Plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015 står det at hovedbegrunnelse for valg av området er at det er en av hovedoppgavene for rådmannen/administrasjonen og at det er av politisk interesse. Aktuelle tema oppgis å være

- Vurdering av rådmannens oppfølging av politiske vedtak (fokus på rapportering)
- Etterprøving av oppfølging av konkrete vedtak (stikkprøver).

I kontrollutvalgets møte 3. desember ble det avtalt at revisjonen skulle legge fram en prosjektplan på neste møte.

1.2 OPPFØLGING AV POLITISKE VEDTAK I NORDRE LAND KOMMUNE

Revisjonen har sendt en henvendelse til rådmannen og spurt om retningslinjer/rutiner for oppfølging av vedtak. Rådmannen har gitt et informativt og fylldig svar (datert 29.1.13). Vi har valgt å gjengi mesteparten av dette nedenfor, siden vi tror det kan være nyttig for kontrollutvalget i diskusjonen om revisjonsprosjektet.

Det som står nedenfor i kursiv er altså «sakset» fra rådmannens tilbakemelding til revisjonen.

POLITISK SEKRETARIAT OG SAKSBEHANDLINGSRUTINER

Kommunen har et eget politisk sekretariat som har ansvaret for forberedelse, utsendelse og dokumentasjon av politiske saker. Sekretariatet sikrer at kommunelov, forvaltningslov, offentlighetslov og kommunestyrets reglement overholdes.

Det er egne sekretærer for de ulike folkevalgte organ, og protokoll kvalitetssikres underveis i møtet i forbindelse med at vedtaket blir fattet, og ofte i etterkant sammen med organets leder.

Sekretariatet sikrer oversikt over sakene som skal til politisk behandling, og i henhold til saksbehandlingsrutinene, oversender sekretariatet vedtakene til saksbehandler og dennes leder, for oppfølging.

Det finnes ingen elektronisk modul i saksbehandlingssystemet (E-sak) som monitorerer oppfølgingen av de politiske vedtakene. Dette foregår altså manuelt, ved at saksbehandler/ansvarlig leder mottar særutskrift av vedtaket. Dette kan selvsagt ses som en svakhet ved den fullførte saksbehandlingen i kommunen.

Saksbehandlingsrutinene foreligger i skriftlig form, og det har jevnlig vært avholdt interne saksbehandlerkurs i kommunen, sist i 2011.

Det foreligger ingen restanseliste for politiske vedtak, av den typen du spør om. Kommunen hadde en slik restanseliste/skjematisk statusrapportering for ca. fire/fem år siden, men denne ordningen ble avvirket, da rapporteringen ble alt for detaljert, på tiltaksnivå. Jfr. likevel redegjørelsen under. De folkevalgte i kommunen har imidlertid ønske om å gjeninnføre et slikt system.

STYRINGSSYSTEMET (INKL. RAPPORTERING)

Nordre Land kommune har innført balansert målstyring, og utviklet i 2012 2. generasjons styringskort. Her vedtas politiske mål for tjenestene og utviklingsarbeidet. Styringssystemet innbefatter rapporteringsrutiner, med kvartalsrapporter, i tillegg til de lovpålagte årsregnskaper og årsmelding.

Gjennom budsjettet og Handlingsplanen (inkl. økonomiplan) fastsettes målene i styringskortene, samt vedtak om en rekke tiltak og prosjekter som inngår i den verbale delen av dokumentene.

Politikernes bestilling når det gjelder rapportering er altså at det skal rapporteres på resultater fremfor aktiviteter. Før innføringen av balansert målstyring ble det i all hovedsak rapportert på økonomisk forbruk og aktiviteter, herunder den detaljerte rapporteringen på oppfølgingen av politiske vedtak (jfr. over).

Talldelen av budsjett og Handlingsplan følges opp i økonomisystemet, ved at vedtatte budsjettammer (og prioriteringer) detaljbudsjetteres.

Den verbale delen av budsjett/Handlingsplan, inkl. de vedtak som ev. ikke er av økonomisk karakter, følges opp i den ansvarlige enhet/avdeling.

VIDEREDELEGERING OG LEDERAVTALER

Rådmannen utarbeider årlig et videredelegeringsreglement (bl.a. henvisninger til de nødvendige lover og forskrifter), der den enkelte kommunalsjef og enhetsleder delegeres den nødvendige formelle og operative myndighet på sitt område.

Rådmannen inngår en egen årlig lederavtale med hver enkelt kommunalsjef og enhetsleder, der forpliktelsen til oppfølging av politiske vedtak nedfelles, både på generell og konkret basis. Lederavtalen henviser eksplisitt til Kommuneplanen, Handlingsplanen og budsjett. Lederavtalen inneholder videre en årlig kontrakt som omfatter oppfølging av bl.a. politiske vedtak som er kjent på avtaletidspunktet. Lederavtalen gjennomgås ved medarbeidersamtaler og oppfølgingssamtaler med den enkelte enhetsleder/kommunalsjef (2 samtaler årlig).

Politiske vedtak er selvsagt også gjenstand for drøfting og oppfølging i rådmannens ledergruppe og i ledermøtet for alle enhetsledere. Det er innarbeidet rutine at det utarbeides en virksomhetsplan for rådmannens ledergruppe, for å sikre oppfølging av de viktige politiske vedtak.

RAPPORTERING

I kvartalsrapportene og i årsmeldingen fremgår oppfølging og rapportering på styringskortene og kommunestyrets budsjettvedtak, dvs. rapportering på forbruk av økonomiske rammer og andre vedtatte tiltak i forbindelse med budsjett og Handlingsplan (inkl. økonomiplan).

Alle prosjekter i kommunal regi skal håndteres i tråd med Økonomireglementets kap. 9 (Prosjektmetodikk i NLK, PLP). Dette innebærer at alle prosjekter (i investering og drift) behandles og/eller rapporteres til politiske utvalg,

minimum ved oppstart (prosjektplan) og avslutning (sluttrapport), men oftest rapporteres det i tillegg ved viktige milepæler i prosjektene. Alle prosjekter rapporteres i forbindelse årsmeldingen.

De prosjekter/tiltak det rapporteres mest grundig på, er investeringsprosjekter. Her presenteres en skjematisk status i hver kvartalsrapport. I tillegg revideres investeringsbudsjettet to ganger årlig i tråd med nye forskrifter.

Prosjekter som ikke er investeringsprosjekter, men som faller i kategorien "andre utviklingsprosjekter i drift/tjenester" (eks. vis Lean, Saman om ein betre kommune, forprosjekt Dokka Kulturstasjon osv), har det til nå ikke vært rapportert systematisk på i kvartalsrapportene. Ofte omtales de i den verbale delen av kvartalsrapporten. Men, som sagt ovenfor, rapporteres disse prosjektene i tråd med Økonomireglementets kap. 9 (prosjektplan, statusrapportere, sluttrapport), samt i årsmeldingen. De folkevalgte i Nordre Land har imidlertid bestilt en tilsvarende rapportering på disse i kvartalsrapportene, som for investeringsprosjektene.

Løpende, og i forbindelse med regnskapsavslutningen, gjennomgås alle protokoller for å utarbeide budsjettjusteringer, for eksempel for tilskudd fra Næringsfond og DA-midler. Det blir da foretatt en kontroll av om saksbehandler har forestått utbetalingen av vedtatte tilskudd.

Avslutningsvis sier rådmannen følgende: «Vi lærer alltid noe av forvaltningsrevisjoner, og det er helt sikkert mangel på visse skriftlige rutiner i vår oppfølging av politisk vedtak. Stikkprøver vil nok kunne avdekke at politiske vedtak ikke er blitt gjennomført med den framdrift som i utgangspunktet var ønskelig (og dette er det som regel grunner til), men det vil etter mitt skjønn være få eksempler på politiske vedtak som ikke er fulgt opp i det hele tatt.»

2. MÅL, PROBLEMSTILLINGER OG FORVENTET NYTTE

Revisjonen tar utgangspunkt i at kontrollutvalget har bestilt et revisjonsprosjekt og at revisjonen ikke er oppfordret til å vurdere om et slikt prosjekt bør gjennomføres eller ikke. Hensikten med en prosjektplan er å utarbeide problemstillinger, foreta eventuelle avgrensinger, finne revisjonskriterier og vise hvordan prosjektet kan gjennomføres i praksis.

Rådmannen har redegjort grundig for oppfølging av vedtak og viser til ulike systemer og rutiner for oppfølging og rapportering. Et revisjonsprosjekt kan evt ta for seg hvordan dette fungerer i praksis ved å gjennomgå oppfølgingen av konkrete vedtak.

Målet med et prosjekt vil være å undersøke om rådmannen har et betryggende system for oppfølging av vedtak og om rapporteringen til politisk nivå er i samsvar med det som er avtalt/vedtatt. Nytteverdien kan være å peke på eventuelle forbedringsmuligheter.

Revisjonen foreslår at prosjektet gjennomføres med utgangspunkt i følgende problemstillinger:

1. Er rådmannens retningslinjer, rutiner og andre tiltak egnet til å sikre at politiske vedtak iverksettes og følges opp i henhold til forutsetningene?
2. Blir rutinene fulgt i praksis?
3. Får politikerne tilbakemelding i tråd med forutsetningene i vedtaket, kommunens styringssystem, mv?

3. REVISJONSKRITERIER

Med revisjonskriterier mener vi de lover, forskrifter, retningslinjer, kommunale vedtak, faglige standarder mv som sier noe om hvordan virksomheten skal drives. Hensikten med revisjonskriteriene er at det skal settes opp noen autoritative "standarder" som kommunens praksis kan måles opp mot og som er grunnlaget for revisjonens vurderinger.

Utgangspunktet for denne revisjonen er bestemmelsen i kommunelovens § 23.2 ledd, 1. pkt som lyder:
«Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt.»

Det er også relevant å ta med § 23.2 ledd, 2. pkt som lyder:
«Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjer, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.»

Videre vil kommunale dokumenter som angir hvordan kommunen selv har bestemt hvordan rådmannen skal følge opp eller rapportere være aktuelle som vurderingsgrunnlag. Det er aktuelt å gå gjennom den listen som rådmannen har vist til i sitt notat til revisjonen for å finne lokale revisjonskriterier:

- Saksbehandlingsrutiner (ev. også materiell fra saksbehandlerkurs) og bruken av E-sak
- Styringssystem, kap. 3 i gjeldende Handlingsplan
- Økonomireglement for NLK (bl.a. kap. 9 vedr prosjekter)
- Handlingsplan og årsbudsjett
- Kvartalsrapporter og årsmelding
- Lederavtaler (mal) mellom rådmannen og kommunalsjefer/enhetsledere.
- Videre delegeringsreglement fra rådmannen til kommunalsjefer og enhetsledere
- Virksomhetsplan for rådmannens ledergruppe

Kontrollutvalget er spesielt opptatt av rapportering til politisk nivå. Som rådmannen sier, blir det ikke utarbeidet noen skjematisk statusrapportering / restanseliste som viser status på politiske vedtak. Rådmannen viser også til at politikerne har «bestilt» en rapportering på resultater framfor aktiviteter, og at rapporteringen derfor stort sett skjer gjennom styringssystemet (balansert målstyring). I tillegg sier rådmannen at det er en grundig rapportering på investeringsprosjekter i henhold til økonomireglementet.

Generelt sett finnes det ikke noe overordnet regelverk for hva som skal rapporteres til politisk nivå. I vår vurdering av rapporteringen må vi ta utgangspunkt i de føringer som er gitt lokalt, gjennom vedtatte og etablerte rapporteringssystemer og i forbindelse med krav om rapportering i det enkelte vedtak.

4. METODE OG GJENNOMFØRING

Prosjektet vil starte med å gå nærmere inn på rådmannens system og rutiner for oppfølging og rapportering av vedtak. Deretter vil vi ta et utvalg stikkprøver fra kommunestyrevedtak og eventuelle vedtak som er fattet i formannskapet eller andre utvalg. Vi må velge vedtak som innebærer et «oppdrag» til rådmannen. Vi foreslår å holde investeringsvedtak utenfor, da rådmannens notat viser at slike vedtak har klare retningslinjer for oppfølging og rapportering, blant annet gjennom økonomiregelverket. Vi vil undersøke om vedtakene er

iverksatt og om gjennomføringen og rapporteringen av vedtaket/oppdraget er i samsvar med vedtaket og rutiner og retningslinjer. Vi vil ikke legge opp til å vurdere innholdet i selve saksbehandlingen eller det faglige innholdet. Oppfølgingen av de utvalgte vedtakene vil først og fremst undersøkes ved dokumentstudier, men det kan også være aktuelt å snakke med saksbehandler i noen tilfeller.

I utgangspunktet tenker vi oss at dette ikke trenger å være et stort revisjonsprosjekt, men at det kan gjennomføres innenfor 100-150 timer. Vi bør undersøke så mange vedtak at vi kan se et visst mønster. Hvis det viser seg at det er vanskelig å finne ut av hvordan sakene er fulgt opp og rapportert eller resultatene fra stikkprøvene spriker mye, kan det være nødvendig å bruke flere timer.

Reidun Grefsrud vil være oppdragsansvarlig for prosjektet og sannsynligvis den som også vil gjennomføre det.

Nordre Land kommune**REFERATSAKER**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	11.02.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:	Vedlegg:
1. Kommunestyrets behandling av årsbudsjett 2013, herunder sluttbehandling av kontrollutvalgets budsjett	Vedlegg 1
2. Årsrapport 2012 fra Skatteoppkreveren i Nordre Land kommune	Vedlegg 2
3. Kontrollutvalgets rolle ved saksbehandlingsfeil (artikkel i Kommunerevisoren nr. 1-2013)	Vedlegg 3
4. Årsrapport 2012 – rammeavtale vedr. kjøp av sekretærtjenester for kontrollutvalgene i Gjøvik- og Hadelandsregionen	Vedlegg 4
5. Anskaffelsesstrategi for kommunene i Gjøvikregionen 2012-2014	Vedlegg 5
6. Diverse avisartikler	Vedlegg 6
7. Neste møte: Tidspunkt/saksliste	Nei (muntlig orientering)

FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg 1

Gjøvik, 29. september 2012.
J.nr./referanse: 12-12/NL/ks

Nordre Land kommune
Postboks 173
2882 DOKKA

Att.: Rådmann Jarle Snekkestad og kommunalsjef John Løvmoen

Melding om vedtak i kontrollutvalget: **KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT FOR 2013**

Kontrollutvalget i Nordre Land kommune behandlet saken i møte den 17. september 2012 som sak 41/2012.

Det vises til forskrift om kontrollutvalg som sier følgende om behandlingen av kontrollutvalgets budsjett (§ 18): *"Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget."*

Med bakgrunn i ovenstående bes det om at budsjettforslaget fra kontrollutvalget innarbeides i budsjettforslaget som fremlegges for formannskap og kommunestyret. God praksis tilsier at kommunestyret får kontrollutvalgets budsjett til særskilt behandling dersom det er avvik mellom det fremlagte forslaget i kommunestyret og kontrollutvalgets innstilling.

Det ble fattet følgende enstemmige vedtak:

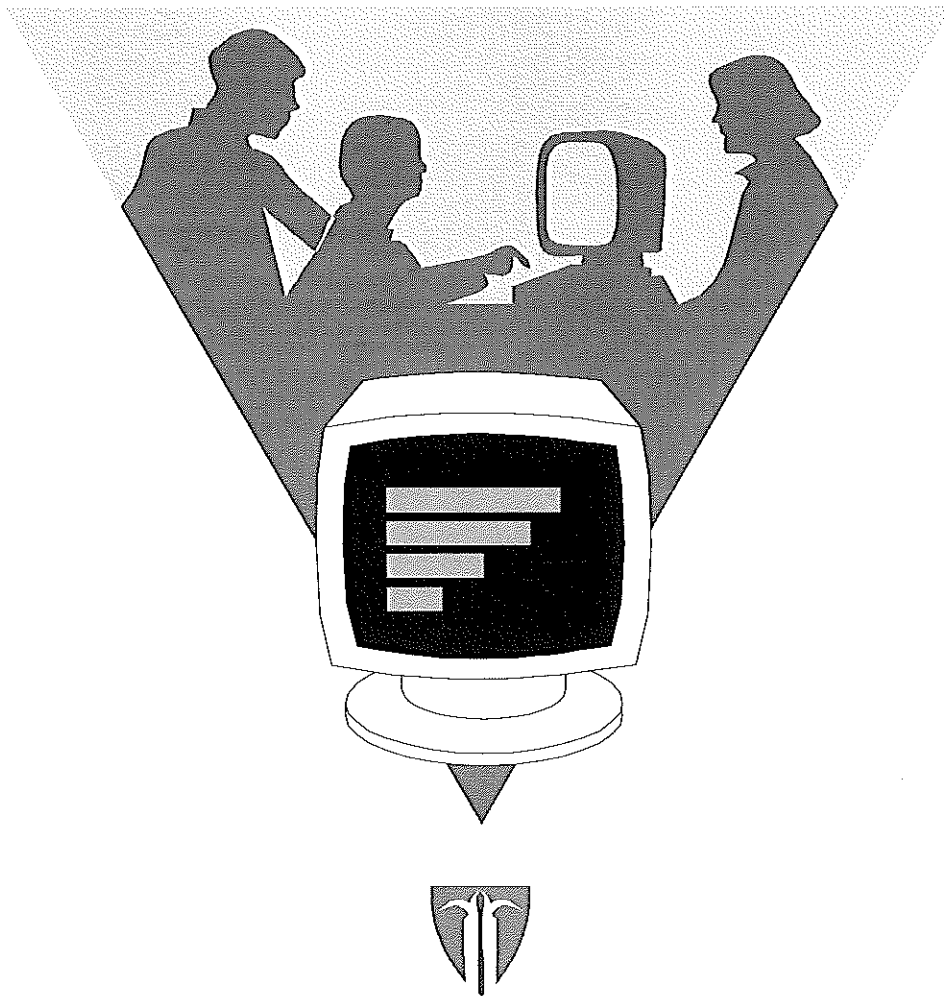
INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Budsjett for kontroll og revisjon (ansvar 11121, tjeneste 1100), fastsettes med en økonomisk ramme på kr. 1 051 000 med følgende fordeling:

Kto	Konto	Beløp
10800	Fast godtgjørelse	20 000
10801	Møtegodtgjørelse	7 000
10802	Tapt arb.fortjeneste	15 000
10990	Arb.giveravgift	6 000
11001	Aviser/tidsskrifter/faglitteratur	6 000
11151	Beverting møter	3 000
11205	Tjenestefrikjøp	20 000
11501	Opplæring/kurs	20 000
11600	Kjøregodtgjørelse	3 000
13709	Kjøp av tjenester fra private (kjøp av sekretærtjenester)	160 000
13750	Kjøp av tjenester fra interkommunalt selskap (Innlandet Revisjon IKS)	791 000
14290	Momskompensasjon (utgift)	40 000
17290	Momskompensasjon (inntekt)	- 40 000
	Totalt	1 051 000

Adresse:

Teknologivegen 6, 2815 Gjøvik
Tel. 995 77 903
E-post: kjetil@kontrollutvalget.no
Org. nr. NO 989 923 447 MVA

Årsrapport for 2012

**Skatteoppkreveren i
Nordre Land kommune**

Innhold

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet	3
1.1 Skatteoppkreverkontoret.....	3
1.1.1 Ressurser.....	3
1.1.2 Organisering.....	3
1.1.3 Ressurser og kompetanse.....	3
1.2 Internkontroll	3
1.3 Vurdering av skatteinngangen	4
1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret	4
1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret	4
1.4 Skatteutvalg	4
2. Skatteregnskapet	5
2.1 Avleggelse av skatteregnskapet.....	5
2.2 Margin	5
2.2.1 Margin for inntektsåret 2011.....	5
2.2.2 Margin for inntektsåret 2012.....	5
2.2.3 Kommentarer til marginavsetningen.....	5
3. Innfordring av krav	6
3.1 Restanseutviklingen.....	6
3.1.1 Totale restanser og berostilte krav	6
3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser	6
3.1.3 Restanser eldre år.....	7
3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år	7
3.2 Innfordringens effektivitet.....	8
3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2012.....	8
3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat.....	8
3.2.3 Omtale av spesielle forhold.....	8
3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen	9
3.3 Særnamskompetanse.....	9
4. Arbeidsgiverkontroll.....	10
4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen	10
4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller.....	10
4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen	10
4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen	10
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører	11
4.6 Gjennomførte informasjonstiltak.....	11

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

1.1 Skatteoppkreverkontoret

1.1.1 Ressurser

Ressursfordeling	Årsverk	%-andel fordelt
Antall årsverk ved skatteoppkreverkontoret som kun er benyttet til skatteoppkreverfunksjonen i regnskapsåret	2,5	100 %
Ressursbruk ved skatteoppkreverkontoret, fordeling av årsverk	-----	-----
Skatteregnskap	0,6	24 %
Innfordring av skatt og arbeidsgiveravgift	1,0	40 %
Arbeidsgiverkontroll	0,6	24 %
Informasjon og veiledning overfor skatte- og avgiftspliktige og regnskapsførere/revisorer	0,05	2 %
Skatteutvalg	0,05	2 %
Administrasjon	0,2	8 %
(Andel fordelt skal være 100 %)	Sum	100 %

1.1.2 Organisering

Skatteoppkreverkontoret i Nordre Land er administrativt organisert som en del av Faggruppe økonomi og strategi. Faglig tilligger instruksjonsmyndigheten overfor skatteoppkreverkontoret til skatteetaten ved Skatt Øst/Skattedirektoratet.

Arbeidsoppgavene og ansvarsområdene er fordelt mellom skatteoppkrever (1/1), regnskapskontrollør/saksbehandler (1/1) og rådgiver (1/2) etter nærmere definering i funksjonsbeskrivelser, rutinebeskrivelser og virksomhetsplan.

1.1.3 Ressurser og kompetanse

Kontoret har jfr. punkt 1.1.1 en totalressurs på 2,5 årsverk. Grunnleggende beskrivelser av arbeidsoppgavene angir den nødvendige fagkompetanse innenfor hovedområdene skatteregnskap, innfordring og arbeidsgiverkontroll. Ajourhold og videreutvikling av kompetansen søkes dekket via deltagelse på kurs, deltagelse i fagfora, samarbeidsfora og ved en gjensidig utveksling av den enkeltes spesialkompetanse.

1.2 Internkontroll

Rutineutvikling og rutinedokumentasjon er høyt prioritert ved kontoret. Tilsvarende gjelder for dokumentasjon av kontorets internkontroll. Ajourføringsarbeidet på disse områdene prioriteres.

1.3 Vurdering av skatteinngangen

1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret

Det er i 2012 inngått kr. 486 855 961,- i skatt og avgifter over særregnskapet for skatt. Dette er kr. 17 990 439,- mer enn året før, dvs. en økning 3,83 %. Fra 2010 til 2011 gikk skatteinngangen opp med 3,01 %, mens det fra 2009 til 2010 var en nedgang på 2,7 %.

Utlignet skatt vedr. etterskuddsordningen (selskapsskatt) ved siste ligning er kr. 25 226 131,- hvilket er omtrent identisk med skatten for året før.

Utlignet skatt vedr personlige skatteyttere er øket med kr. 11,4 mill til kr. 353 439 326,- mot en økning på kr.11,8 mill. året før.

Utviklingen vedrørende den enkelte skattekreditor er angitt i tabellen nedenfor:

Skattekreditorer	2009	2010	2011	2012
Folketrygden - arbeidsgiveravgift	85 013 183	85 929 157	92 961 920	97 458 098
Folketrygden - medlemsavgift	94 809 730	97 153 610	104 347 000	106 356 710
Fylkeskommunen	21 957 422	23 578.769	23 361 395	24 695 801
Staten	152 992 186	130 052.107	139 686 952	144 816 996
Kommunen	113 178 861	118 425.425	108 508 255	113 528 355
Krav som er ufordelt			0	1
Sum	467 951 382	455 139 067	468 865 522	486 855 961

1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret

Kommunens andel av skatteinngangen utgjør kr.113 528 355,-, hvilket er kr. 5 020 100,- mer enn for 2011, dvs. en økning på 4,63 %. Tilsvarende for foregående år var en reduksjon på 8,37 %. Variasjonene må for en stor del sees i sammenheng med utviklingen av det kommunale skattøre:

År	Skattøre	År	Skattøre	År	Skattøre
2012	11,6	2011	11,3	2010	12,8

Budsjettert økning i skatteanslaget for Nordre Land for 2012 var på 5,08 %, slik at inngangen ligger kr. 495 645,- under anslaget på kr.114 024 000,-. Utviklingen i kommunens andel av skatteinngangen vurderes på denne bakgrunn i hovedtrekk å være i samsvar med det budsjetterte.

Kommunens andel av innbetaling av forskuddstrekk er øket med kr. 6,01 mill. (6,1 %) Forskuddsskatt personlige skattytere viser en nedgang på kr. 478 000,- (- 3,8%), mens andel restskatt personlige skattytere er kr. 710 000,- mindre enn året før.

Kommunens andel av negativ margin utgjorde kr. 1 902 468,- som er en belastning på kr. 1 045 461,- mindre enn i 2011.

1.4 Skatteutvalg

Det er forberedt og behandlet én sak til skatteutvalget i 2012. Ettergitt beløp utgjør kr. 43.791.-

2. Skatteregnskapet

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet

Avleggelse av skatteregnskapet

Skatteoppkreveren i Nordre Land kommune bekrefter at skatteregnskapet for 2012 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevere § 3-1.

- Det er ikke mottatt pålegg om regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet fra regional kontrollenhet.

Årsregnskapet for 2012 følger som vedlegg til årsrapporten, og er signert av skatteoppkreveren.

2.2 Margin

2.2.1 Margin for inntektsåret 2011

Innestående margin for inntektsåret 2011, pr. 31.10.2012	kr 0,-
For lite avsatt margin for inntektsåret 2011	kr 6 675 328,-

Marginprosent

Prosentats marginavsetning: 11 %. Gyldig fra: 31.3.2011

Marginoppgjøret de siste år hatt følgende underskudd (samlet for alle skattekreditorene):
2011: 6,7 mill. 2010: 9,0 mill, 2009: 7,5 mill, 2008: 5,1 mill, 2007: kr 3,2 mill, 2006: kr. 4,0 mill. og 2005: kr. 2,3 mill.

2.2.2 Margin for inntektsåret 2012

Marginavsetning for inntektsåret 2012, pr. 31.12. 2012	kr 37 683 898,-.
Gjeldende prosentats marginavsetning: 11 %. Gyldig fra:	31.3.2011

2.2.3 Kommentarer til marginavsetningen

Nordre Land kommunestyre vedtok den 22.3.2011 å øke marginavsetningen fra 10 til 11 prosent. Ny marginprosent ble registrert i skatteregnskapet den 31.3.2011. Vedtaket ble gjort med bakgrunn i tendensen i marginunderskuddet fra 2007 til 2010. Oppgjøret for 2011 viser en reduksjon i underskuddet på 2,3 mill. Prosentatsen vurderes ut fra dette til å være tilnærmet tilstrekkelig når den i det følgende vil bli benyttet for hele inntektsåret.

3. Innfordring av krav

3.1 Restanseutviklingen

3.1.1 Totale restanser og berostilte krav

Skatteart	Restanse 31.12.2012	Herav berostilt restanse 31.12.2012	Restanse 31.12.2011	Herav berostilt restanse 1.12.2011	Endring i restanse Reduksjon (-) Økning (+)	Endring i berostilt restanse Reduksjon (-) Økning (+)
Sum restanse pr. skatteart	23 433 008	2 400 044	24 046 197	2 487 859	- 613 189	- 87 815
Arbeidsgiveravgift	1 501 277	35 836	1 494 705	35 836	+ 6 572	0
Artistskatt	0	0	0	0	0	0
Forsinkelsesrenter	1 693 133	253 858	1 679 748	260 803	+13 385	- 6 945
Forskuddsskatt	0	0	400	0	- 400	0
Forskuddsskatt person	5 115 095	800 363	4 358 035	800 363	+ 757 060	0
Forskuddstrekk	694 158	0	622 022	0	+72 136	0
Gebyr	0	0	0	0	0	0
Innfordringsinntekter	190 536	35 009	182 124	36 783	+ 8 412	-1 774
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	2 164 232	0	2 164 232	0	0	0
Kildeskatt	0	0	0	0	0	0
Restskatt	94 883	0	46 343	0	+ 48 540	0
Restskatt person	11 979 694	1 274 978	13 498 588	1 354 074	- 1518 894	- 79 096
Sum restanse diverse krav	0	0	0	0	0	0
Diverse krav	0	0	0	0	0	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	23 433 008	2 400 044	24 046 197	2 487 859	- 613 189	- 87 815

3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Samlede restanser er i året redusert med kr. 613 189,- mot en økning på 3 688 724,- året før. Det framkommer en betydelig reduksjon på restanse restskatt person, mens restanse forskuddsskatt person viser økning. De to skatteartene må i noen grad sees i sammenheng. På de øvrige skattearter er det minimal utvikling.

Utviklingen må sees i sammenheng med betydelige fastsettelsener som ble gjort i 2011 og som dermed økte restansevolumet dette året.

Innfordringsgrunnlaget vedr utlignet skatt har hatt slik utvikling:

Ligningsår/opptjeningsår	2007	2008	2009	2010	2011
Utlignet skatt, forskuddspl.	308 862 072	325 841 765	330 205 949	342 062 730	353 439 326
Restskatt	16 402 809	16 258 956	14 508 008	14 887 151	13 363 860

For etterskuddsordningen har utviklingen i utlignet skatt vært som følger:

Ligningsår/opptjeningsår	2007	2008	2009	2010	2011
Utlignet skatt etterskuddspl.	43 689 053	49 259 968	27 720 530	25 175 922	25 226 131
Restskatt	18 121 441	16 753 261	10 021 758	5 757 226	3 125 875

Det er i året avskrevet kr. 196 649,- mot kr. 237 793,- året før. Dette gjelder i hovedsak tapte krav i konkursbo og krav som gjenstår etter gjennomførte gjeldsordninger. Ettergitte beløp utgjør kr. 278 025,- mot kr. 32 159,- i 2011. Ettergivelsene har sin hovedbakgrunn i vedtak i lempingssaker etter ligningsloven og skatteutvalgssaker.

Hva angår berostilte krav har det vært tilnærmevis ingen utvikling, hvilket innebærer at nye krav ikke er blitt berostilt og at det kun er betalinger/endringer på tidligere krav i denne kategori som medfører regnskapsendringene.

3.1.3 Restanser eldre år

Inntektsår	Sum restanse (debit)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2010	1 509 591	966 561
2009	1 932 811	1 314 865
2008	3 905 494	2 400 274
2007 – 1989	7 389 243	-----

3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år

Antall krav som var foreldet pr. 31.12.2012: 1 stk.

Samlet beløp på krav som var foreldet pr. 31.12.2012: kr. 257,-. Kravet har sitt utgangspunkt i skatteyter med ukjent adresse utland.

Kontoret har gjennomgått rapporten "Restanseliste – forelda krav" dato t.o.m. 31.12.2012.

Kravene for eldre år følges opp løpende og eventuelle mulig tiltak for innkreving søkes iverksatt når mulighetene anses for å være tilstede.

Restanser i denne kategorien år består imidlertid for en stor del krav der innfordringsmulighetene vurderes som minimale. Krav etter behandling i konkurssammenheng og i pågående gjeldsordninger utgjør betydelige beløp. I tillegg foreligger flere krav som i beste fall vil inngå som betalt over svært lang tid. Totalsummen inneholder også berostilte krav, som ikke vurderes som innfordringsverdige pr. dato.

Restanser eldre år viser en nedgang på kr. 198 686,- i forhold til ved utgangen av 2011.

Pr. 31.12.11 var til sammenligning tilsvarende restanser øket med kr. 3 693 632,-.

Utviklingen er positiv, selv om det i sammenligningen må tas hensyn til at 2011 var et spesielt år med betydelige fastsettelser av krav for eldre år.

3.2 Innfordringens effektivitet

3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2012

Årlige resultatkrav fastsettes av Skatt Øst/Skattedirektoratet i dialog med skatteoppkreverkontoret gjennom styringsdialogen. Resultatene for Nordre Land skatteoppkreverkontor pr. 31.12.2012 vurderes som meget tilfredsstillende i forhold til målkravene jfr. oppstillingen nedenfor.

Nordre Land	Krav 31.12.12 (prosent)	Resultat 31.12.12 (prosent)
Restskatt personlig skattytere (2010)	91,5	92,4
Restskatt, innfordret av sum krav til innfordring 2010	66,0	74,4
Forskuddsskatt personlig skattytere 2011	99,0	98,9
Forskuddstrekk 2011	100,0	100,0
Arbeidsgiveravgift 2011	99,7	99,9
Restskatt upersonlig skattytere 2010	99,1	100,0
Forskuddsskatt upersonlig skattytere 2010	99,9	100,0

Nedenfor er det til sammenligning angitt en oversikt over de vesentligste krav på innkrevingsområdet og vår kommunes resultater de siste år (pr. 30.06. jfr. tidligere måleparametre/måletidspunkt i styringsdialogen).

Innbetaling av skatter og avgifter/resultatkrav og måloppnåelse

Nordre Land	Krav 30.6.08	Resultat 30.6.08	Krav 30.6.09	Resultat 30.6.09	Krav 30.6.10	Resultat 30.6.10	Krav 30.6.11	Resultat 30.6.11
Restskatt	-	-	86,0	86,9	87,0	89,8	89,8	86,1
Restskatt, innfordret	55,0	57,7	58,0	58,4	59,0	73,7	71,0	57,9
Forskuddsskatt	96,1	97,8	97,0	94,9	96,5	96,5	96,5	97,2
Forskuddstrekk	100	99,9	100,0	99,8	100	99,6	99,8	99,9
Arbeidsgiveravg	99,8	99,8	99,8	99,6	99,6	99,4	99,6	99,5

3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

Funksjonaliteten i skatteregnskapssystemet sammen med interne rutiner sikrer i stor grad at kravene får en oppfølging i et innfordringsløp. Det har slik sett vært god betalingsrespons på spekteret av de tiltak som er mulig å iverksette, slik som telefoninkasso, utleggsforretninger, utleggstrekk, motregning, bistandsanmodninger, konkursvarsel og øvrig oppfølging.

Lokalkunnskap og tilgjengelighet er basiselementer i oppgaveløsningen. Det er imidlertid ønskelig å rette en noe større ressursbruk mot de mer sammensatte tilfellene, restanser med bakgrunn i skjønnslikninger, vanskeligstilte skatteyttere, utenlandsproblematikk mv.

3.2.3 Omtale av spesielle forhold

Ingen spesielle forhold angis.

3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen

Effektiv innfordring vil i stor grad være avhengig av gode basiskunnskaper i innfordringsverktøyet og lovverket, samt en kontinuerlig faglig oppdatering. En søker således å tilstrebe størst mulig deltagelse på kurs og opplæring mv. på området. Deltagelse i faglige nettverk, rutinefokus og kortest mulig responstid på lokale endringer er vesentlige momenter på tiltakssiden.

3.3 Særnamskompetanse

Skatteoppkreverkontoret har hatt særnamskompetanse siden 1983, og benytter denne på alle utleggsforretninger på skatteområdet. Dette sikrer rask gjennomføring, kvalitet på utleggene og den oppsøkende virksomheten gir økt betalingseffekt ved at den innebærer muligheter for dialog og eventuell avtaleinngåelse.

I forbindelse med den videre dekningsforfølgelse er det i 2012 foretatt 22 utleggsforretninger for sikring av krav. Antall berammede/varslede forretninger utgjorde 38 stk. Ved forretninger som ikke ble gjennomført kom det til betaling/ordning innen gjennomføringsfristen.

4. Arbeidsgiverkontroll

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

Kontrollaktiviteten er organisert som et eget oppgaveområde ved kontoret. Dette ivaretar den nødvendige nærhet mellom kontroll og regnskap/innfordring, og skaper grunnlag for løpende ajourhold og veiledning, samt rask oppfølging, hvilket gir resultater også regnskaps- og innfordringsmessig. Det er etablert faglige nettverk på kontrollsiden både på region- og fylkesnivå.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2012: 15

Som utgjør: 5 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller 2012: 13

Som utgjør: 4,4 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2011: 15

4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen

Det er i 2012 gjennomført 13 ettersyn medførende endring i inntektsgrunnlag på kr. 480.419,-. I de øvrige ettersynene ble det avdekket mangler vedr. separering av skattetrekkmidler, overholdelse av frister, dokumentasjon m.v. Videre bidro virksomheten til framskaffing av korrekt grunnlag for lønnsinnberetning og melding av krav i flere konkurs- og avviklingsbo.

4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen

Ressursbruken på kontrollområdet har i 2012 vært prioritert i forhold til totalressursen og virksomheten har medført gode resultater. Det faktum at målkravet på 5 % ikke er oppnådd har delvis sammenheng med at enkelte av kontrollene tok lengre tid enn antatt, samt noe problematikk rundt innlevering/ferdigstilling av regnskaper hvor kontroll var varslet. Skatteoppkreverkontoret ønsker å ha et betydelig fokus på kontrollvirksomheten og vil for 2013 søke å foreta endringer i planleggings- og oppfølgingsprosessene slik at målkravet oppnås.

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

Det er etablert samarbeidsrutiner med Skatt Øst hva angår satsingsområder, utplukkskriterier/objektsutvelgelse samt framdrifts- og resultatrapportering. Utplukk via Datavarehuset benyttes i tillegg til øvrige utvelgelsesmetoder. Det er i det videre kontakt mellom Skatt Øst og skatteoppkreverkontoret i de tilfelle der dette er nødvendig i forhold til de innsendte rapporter.

Det er i 2012 ikke gjennomført felles kontrollaksjoner med deltagelse fra skatteoppkreverkontoret.

4.6 Gjennomførte informasjonstiltak

Informasjon og oppfølging av arbeidsgivere er vektlagt i stor grad. Følgende særskilte informasjonstiltak rettet mot regnskapsførere, revisorer og arbeidsgivere er gjennomført:

Utdrag av aktuelle satser med endringer sendt til arbeidsgivere, regnskapsførere og revisorer samt lagt ut på kommunens hjemmeside.

Produsert skriv vedr. utfylling av lønns- og trekkoppgaver 2012

Produsert skriv vedr blanketter mv. vedr. lønnsinnberetningen 2012

Foretatt løpende oppdateringer av skatteoppkreverkontorets sider på kommunens hjemmeside

Sendt informasjonsskriv med oppfølgingsbrev vedr skattetrekkkonto til alle nye arbeidsgivere.

Dokka, 17. januar 2013

Lillian Rønningen

Skatteoppkreverens signatur

Vedlegg: Årsregnskapet for 2012 - signert av skatteoppkreveren.

Kontrollutvalgets rolle ved saksbehandlingsfeil

NKRF har vært spurt av et medlem om kontrollutvalgets rolle i saker hvor ugildhet burde vært vurdert. Da vi anser at spørsmålet er av allmenn interesse for medlemmene, bringer vi hovedinnholdet av svaret vårt her.

Det samme spørsmålet kan stilles om kontrollutvalgets rolle når man har mistanke om andre typer saksbehandlingsfeil eller andre juridiske feil som eventuelt kan føre til ugyldighet.

Denne typen oppgaver er ikke nevnt uttrykkelig i kommuneloven eller kontrollutvalgsforskriften, som mer omtaler *formene* for tilsyn og revisjon (regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskaps-/eierskapskontroll). Vi legger imidlertid til grunn at den type feil som er nevnt i forrige avsnitt, uten videre vil bli tatt med i rapporten når de blir funnet som ledd i en slik kontroll.

Vi mener imidlertid at kontrollutvalget må være oppmerksom på mulighetene for, og eventuelt ta opp, slike feil også ellers, f.eks. på bakgrunn av at kontrollutvalgsmedlemmer/sekretariatet leser dokumenter i saker som skal til politisk eller administrativ behandling. Vi mener videre at kontrollutvalget vanskelig kan unnlate å "varsle" når man oppdager at en slik feil kan bli gjort eller eventuelt er gjort. Men vi understreker at dette er vår oppfatning, vi har ikke sett spørsmålet omtalt i lov- eller forskriftsdokumenter eller i juridisk litteratur.

Vi vil imidlertid presisere at kontrollutvalget er et tilsynsorgan og ikke må ta en rolle som innebærer at det blir en del av kommunens interne kontroll.

Kontrollutvalget har jo ikke myndighet til å omgjøre en avgjørelse av et kommunalt organ eller til å pådytte et kommunalt organ sin oppfatning. Når det gjelder mulige feil som oppdages på den måten som er nevnt foran, mener vi at vedkommende organ bør varsles *uformelt*. Dersom tidsfaktoren tilsier det, bør slikt varsel kunne gis uansett om saken ikke er behandlet i regulært møte i kontrollutvalget, og da for eksempel av utvalgets leder eller sekretariatsleder. En særlig grunn for kontrollutvalget til å agere så tidlig som mulig, er at en feilaktig avgjørelse som blir opphevd som ugyldig, vil kunne innebære at kommunen blir erstatningsansvarlig.

AV BERNT FRYDENBERG,
JURIDISK RÅDGIVER I NKRF

Også feil i avgjørelser som allerede er tatt, bør kontrollutvalget kunne ta opp på slik uformell måte. Men, som sagt har utvalget ikke omgjøringsrett, og det har heller ikke rett til å bringe saken inn for fylkesmannen. Det som vil kunne skje i en slik situasjon, er at vedkommende organ innser at det er gjort en feil og tar sin egen avgjørelse opp til revurdering, eller at tre medlemmer av kommunestyret forlanger lovlighetskontroll hos fylkesmannen etter koml. § 59.

Sjøl om et kompetent organ kommer til at det faktisk er begått en feil, er det ikke sikkert at kontrollutvalgets varsel fører til at vedkommende avgjørelse blir opphevd. Når det spesielt gjelder ugildhet ønsker lovgiver likevel at det skal kunne bli konstatert om kommunen oppfatter reglene på riktig måte. Dette er bakgrunnen for at koml. § 59 nr. 1 med virkning fra 1. juli 2009 fikk følgende tilføyelse om adgangen til å kreve lovlighetskontroll:

"Det samme gjelder avgjørelser om møter skal holdes for åpne eller lukkede dører, jf. § 31, og avgjørelser om habilitet".

Tidligere kunne man ikke få prøvd et ugildhetsspørsmål ved lovlighetskontroll uten at man angrep den realitetsavgjørelsen som saken gjaldt. Nå kan man altså få et ugildhetsspørsmål separat avgjort ved lovlighetskontroll uten å angripe realiteten i saken. Populært kalles dette for "voksenopplæring".

Kontrollutvalgstjenester

Kjetil Solbrækken

Vedlegg 4

Gjøvik, 3. januar 2013.

J.nr./referanse: 2013/ks

Gjøvik kommune

Postboks 630

2810 GJØVIK

Att.: Innkjøpsjef Thore Amundsen, Regional innkjøpsenhet

Årsrapport 2012 - rammeavtale vedr. kjøp av sekretærtjenester for kontrollutvalgene i Gjøvik- og Hadelandsregionen

Det vises til inngått rammeavtale for kjøp av sekretærtjenester for kontrollutvalgene i Gjøvik- og Hadelandsregionen mellom de åtte kommunene og Kontrollutvalgstjenester Kjetil Solbrækken. Avtalen er underskrevet 15.11.10 og løper frem til 14.11.14 med opsjon 1+1 år.

I pkt. 3.3 i konkurransegrunnlaget går det frem at leverandøren skal utarbeide og oversende en enkel oversikt sammen med faktura pr. 31.12. med beskrivelse av årets hovedaktiviteter.

Nedenfor følger oversikt over kjøp (antall timer) for siste år, fordelt på de åtte kommunene:

Tjeneste	Gjøvik	Ø.Toten	V.toten	N.Land	S.Land	Gran	Lunner	Jevn	Sum
0 Løpende kunnskapsoppdatering	28	28	28	28	28	28	28	28	224
1 Praktisk tilrettelegging, gj.føring og etterarbeid	215	163,9	138,9	145,6	158,8	158	159,8	150	1290
2 Saksforberedelse	90,1	59,4	46,7	44,4	51,1	45,8	48,9	52	438
3 Div. administrasjon	16	16	16	16	16	16	16	16	128
4 Andre oppgaver	10,2	0,6	1,1	0,6	0,6	4,9	2,3	0,6	20,9
SUM FAKTURERT	360	267,9	230,7	234,6	254,5	253	255	246	2101

Faktureringsrutiner:

- Fakturering er gjort kvartalsvis etterskuddsvis, jf. inngått rammeavtale.
- Kontrollutvalgets leder i hver kommune har attestert fakturaene før oversending til kommunen for anvisning/utbetaling.
- Det utarbeides detaljert fakturagrunnlag som følger med hver faktura.

Ta kontakt dersom det er spørsmål til årsrapporten.

Med hilsen

Kjetil Solbrækken

Kopi til orientering:

Kontrollutvalgene i Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Nordre Land, Søndre Land, Gran, Lunner og Jevnaker kommune

Adresse:

Kontrollutvalgstjenester Kjetil Solbrækken
Teknologivegen 6, 2815 Gjøvik
Tel. 995 77 903, e-post: kjetil@kontrollutvalget.no
Org. nr. NO 996 391 167 MVA

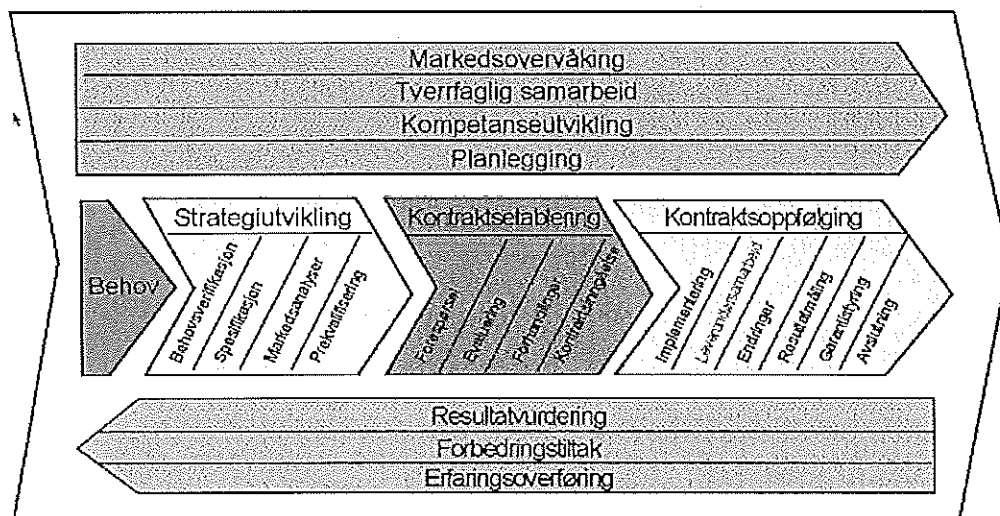
Anskaffelsesstrategi for

Kommunene i Gjøvikregionen

for perioden:

2012 - 2014

Gjøvik Kommune

Søndre Land Kommune

Nordre Land Kommune

Østre Toten Kommune

Vestre Toten Kommune

Innholdsfortegnelse:

FORORD OG INNLEDNING	3
1.0 BAKGRUNN OG HENSIKT MED DOKUMENTET OG VISJON FOR KOMMUNENES ANSKAFFELSESVIRKSOMHET.....	3
<i>Overordnende dokumenter, som strategien bygger på:.....</i>	<i>3</i>
<i>1.1 Mål i perioden 2012 – 2014 og visjon for kommunale anskaffelser</i>	<i>4</i>
2.0 KARTLEGGING AV DEN KOMMUNALE ANSKAFFELSESVIRKSOMHETEN OG NÅ SITUASJONEN FOR ANALYSEÅRET 2010	4
2.1 SAMMENDRAG FRA KARTLEGGINGEN AV NÅVÆRENDE SITUASJON	6
2.2 GEVINSTREALISERING	6
3.0 ØNSKET UTVIKLING FOR DEN KOMMUNALE ANSKAFFELSESVIRKSOMHETEN BASERT PÅ NÅ SITUASJONEN	6
3.1 Organisering, roller og ansvar - område 1	6
3.2 Planlegging og gjennomføring - område 2.....	7
3.3 Innkjøpskompetanse -område 3.....	7
3.4 Lover og regler - område 4.....	8
3.5 Samfunnsansvar, miljø, omdømme, energi og klima- område 5.....	8
3.6 Elektroniske anskaffelsesprosesser - område 6.....	8
3.7 Leverandørstrategi - område 7.....	8
4.0 HANDLINGSPLAN	8
5.0 OPPFØLGNING	8

Dokumentansvarlig: Anskaffelser – Fellesenhet i Gjøvikregionen
 Utarbeidet av: tam
 Dato opprettet: 09.01.12
 Dato sist endret: 19.11.12
 Arkivreferanse: Gjøvik kommune, journal nr 12/2033-1
 Versjon: 1.1.

Ledelsesforankring		
Godkjennes av	Navn	Versjon/ dato /signatur
Styreleder	Samarbeidsrådet for innkjøp	Besluttet 15, juni 2012
	Rådmannsutvalget i Gjøvikregionen	

Endringsoversikt			
Versjon	Dato	Beskrivelse av endring	Utført av
0.4	05.06.12	Besluttet i Samarbeidsrådet for innkjøp	
1.0	15.06.12	Første utgave	
1.1	19.11.12	Korrektur og språkvask	

Forord og innledning

Kommunene i Gjøvikregionen vedtok i 2010 å slå sammen innkjøpsfunksjonen i alle fem kommunene til en ny felles innkjøpsenhet. Enheten ble etablert og iverksatt fra 1. februar 2011 og er organisert som en vertskommuneløsning etter kommunelovens § 28a og b. Gjøvik kommune er vertskommune og kontorsted. Formålet med organiseringen er å kvalitetssikre og effektivisere det strategiske, taktiske og operasjonelle arbeidet knyttet til anskaffelser for alle fem kommunene. Slik at kommunene gjennom felles rammeavtaler, samordnende innkjøp og enkeltkjøp skal oppnå stordriftsfordeler, samt lavere kostnader og god kvalitet i anskaffelsesprosessene. Gevinsten ved selve kjøpet tilfaller den enkelte kommune eller virksomhet, ansvaret for selve kjøpsbetingelsen likeledes, mens innkjøpsenhetens rolle er stab og støttefunksjon. En del av dette samarbeidsoppdraget på innkjøp er å etablere felles rammevilkår for alle kommuner på hvordan anskaffelser skal skje, etter hvilke prinsipper og hva som skal legges til grunn slik at de definerte felles mål etablert gjennom anskaffelsesstrategien nås.

1.0 Bakgrunn og hensikt med dokumentet og visjon for kommunenes anskaffelsesvirksomhet

Stortingsmelding 36 "Det gode innkjøp" gir klare føringer for hvordan offentlige virksomheter skal arbeide målrettet med innkjøp og at det skal utarbeides mål og strategier for dette arbeidet:

"Innkjøp er ein av dei sentrale verksemdsprosessane i alle offentlege verksemdar. Leiinga i kvar enkelt verksemd er ansvarleg for at innkjøp av varer og tenester støttar opp under måla som er sette for verksemda, og at dei vert utførte i samsvar med gjeldande lovar og reglar. Dette ansvaret kan ein leiar ikkje delegere. Leiarar har ansvar for å setje innkjøpsarbeidet inn i ein strategisk samanheng og sortere mellom ulike typar innkjøp. Det må utarbeidast mål og strategiar for innkjøpsarbeidet. Særleg gjeld dette innkjøp som har tydeleg samanheng med dei oppgåvene som verksemda skal løyse. Strategien for innkjøp må setjast i samanheng med verksemdas ressursar, både dei personellmessige, faglege og økonomiske. Leiaren må sjå til at planlegging av innkjøp vert sett i samanheng med verksemdas budsjett og verkemiddel som kunnskapsbygging og teknologi."

Bakgrunnen for etablering av anskaffelsesstrategidokumentet er for å få vedtatt en felles visjon, mål og retningslinjer for anskaffelsesvirksomheten til alle kommunene i Gjøvikregionen for derigjennom å kunne hente ut gevinster / forbedringer i vid forstand samt følge de til enhver tids gjeldende lover og regler innenfor den offentlige anskaffelsesvirksomheten. Grunnlaget for modellen er bygget på føringer i Forprosjektet om bruk av modeller for anskaffelsesstrategi fra Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI, se www.difi.no eller www.anskaffelser.no)

Overordnende dokumenter, som strategien bygger på:

- A. Forprosjekt "Etablering av felles innkjøpsfunksjon i Gjøvikregionen" av januar 2010.
- B. Lov om offentlige anskaffelser.
- C. Forskrift om offentlige anskaffelser, klassisk sektor
- D. Forskrifter som regulerer samfunns- og arbeidsforhold, som universell utforming, gjengs- lønns og arbeidsforhold mv.

- E. Sentrale veiledere innen miljø, samfunnsansvar, etikk, leverandørutvikling, universell utforming, NOU det gode innkjøp, Difi's verktøy mv.
- F. Kommunale vedtak i Gjøvikregionen om ILO konvensjon nr 94, Energi og klimaplan og etiske retningslinjer, universell utforming, økonomireglement og innkjøpsreglement.

1.1 Mål i perioden 2012 – 2014 og visjon for kommunale anskaffelser

Målsettingen er at kommunenes organisasjon skal ha økt og profesjonalisert sin generelle anskaffelseskompetanse for derigjennom å operasjonalisere anskaffelser på en slik måte at det gir økt verdiskapning og effektivisering som i sum gir mer offentlig tjenesteproduksjon.

Resultatmålet i strategiens periode 2012-2014 er at Forprosjektets mulighetsområde på ca 175 mill, (framskrevet med 3 % fra 2010 til 2011), skal kunne gi en besparelse fra 10 % og opp til 30 % ved periodens utløp. For startåret 2012 er delmålet 5 %. I perioden er målet videre at kommunene skal kunne ha en rammeavtaledekning på 60 % innenfor området som er egnet for rammeavtaler. Videre at kommunene i perioden ikke skal ha noen ulovlige direkteanskaffelser eller Kofa klager med grove brudd eller erstatningssaker.

Visjonen for offentlige anskaffelser er at de skal generere økt verdiskapning og gevinstrealisering i vid forstand. Dette skal sikres gjennom en profesjonell bruk av anskaffelser og opptreden mot leverandørmarkedet hvor anskaffelsesprosesser skal være basert på forretningsmessighet, samfunnsansvarlighet, likebehandlende og på en leverandørutviklende måte. Alle anskaffelser skal så langt som mulig skje gjennom elektroniske anskaffelses- og transaksjonsprosesser.

Visjon – nøkterne og ansvarlige anskaffelser for økt offentlig verdiskapning.

2.0 Kartlegging av den kommunale anskaffelsesvirksomheten og nå situasjonen for analyseåret 2010

Kartlegging av nå situasjonen for alle fem kommunene i Gjøvikregionen, med basis i artskonto tall for 2010 viser bla følgende:

- Årlig samlet innkjøpsvolum for drift er ca 1.165 mill og investering er på ca 285 mill, samlet ca 1.450 mill. Hvorav 50-60 % direkte kan knyttes til anskaffelser, som det er muligheter for gevinstrealisering i varierende grad. Samlet sett er det totale innkjøpsvolumet på ca 25-30 % av kommunenes brutto budsjett i 2010.
- Antall leverandører er 6019 (aktive leverandørreskontroer)
- Antall fakturar er 64.718
- Volumet fordeler seg på ca 80/20. Dvs at 20 % av leverandørene står for ca 80 % av omsetningen. Av dette kan avledes at det foregår mye små og hyppige kjøp fra mange leverandører foretatt av et stort antall bestillere / innkjøpere
- Antall leveringssteder / driftssteder i kommunene er på ca 140 steder
- Kjøp foretas desentralt, mens rammeavtaler er inngått sentralt i kommunen, eller i tidligere samarbeid mellom kommune eller av den nye innkjøpsenheten. Rammeavtaler

er etablert hovedsakelig på områder med gode gevinstmuligheter, store gjentakende bestillinger, høye volum, og der hvor behovet er egnet for å standardiseres.

- Kontraktsoppfølging foregår ved hjelp av ulike sak/arkiv systemer. Lokalt stort sett via standard programvare og lagring, mens sentralt via sentrale sak/arkivsystemer. Systemene er mindre egnet til styringssystem i anskaffelsesprosessene. Kontraktsadministrasjon gjøres i stor grad av manuelle ressurskrevende rutiner.
- Anskaffelser er støttevirksomhet for å dekke tjenesteproduksjon og den viser at det er svært mange ansatte involvert i innkjøp. Antall personer som kan kjøpe inn i kommunene er betydelige og kvaliteten synes å være varierende, noe som medfører en uforholdsmessig stor ressursbruk med tilhørende utfordringer for å dokumentere gevinster og bedrive internkontroll.
- Distribusjon og opplysninger om rammeavtaler og annen informasjon ligger stort sett på kommunale intranettsider. Svakheten er manglende oppdatering, lite egnet ikt-verktøy for innkjøp, ulike brukertilganger, kapasitetsproblemer noe som medfører tap av gevinstmuligheter, svakere internkontroll og ulik dokumentasjon.
- Kommunene har, som en del av økonomistyringssystemet fra Visma, kjøpt innkjøpssystemet E-handel, som er integrert mot kommunale økonomisystemer. Antall leverandører på innkjøpssystemet E-handel er 3 stk hvor 4 større rammeavtaler ligger inne. Status på bruk viser lite omsetning, mye kjøp utenom standardiserte avtaleprodukter, litt høyt brukergrensesnitt, begrenset oppfølging i hver kommune, begrensninger ift tekniske samordningsgevinster. Systemets muligheter og stordriftsfordeler er ikke i tilstrekkelig grad utnyttet teknisk, økonomisk og organisasjonsmessig.
- Lojaliteten til rammeavtaler er varierende. Ved gjennomgang av aktuelle arter som skal dekkes av rammeavtaler finnes det også mange andre leverandører og produkter.
- Kommunenes internkontroll ved anskaffelser varierer, men kommunens system E-handel innehar en funksjonalitet som ikke er tatt nok i bruk. Ellers mangler det IKT verktøy for anskaffelsesprosessene som understøtter kontrollbehovet. Anskaffelsesprotokoller føres både lokalt og på sak/arkiv systemer. Oversikter må fremskaffes via arbeidskrevende manuelle arbeidsoperasjoner.
- Kommunenes systemer for kontroll følger økonomireglement, økonomisystem etc, men det er i liten grad etablert IKT-messige prosessverktøy som dekker behovet til kontroll unntatt e-handel, slik at det i stor grad er manuelle rutiner ved kontroll i tillegg til revisjonens arbeid
- Rapportering innen anskaffelsesområdet må gjøres ved uttrekk fra økonomisystemet og innhenting av data fra leverandørreskonto samt fra leverandørene. Sammenstilling av anskaffelsesdata er ressurskrevende i fravær av egnet IKT verktøy

Feilkilder til tallmaterialet og grunnlaget for nå-situasjonen kan være feil kontoføring av utgifter, feil i leverandørversikter, feil i leverandørreskonto, feil på statistikker fra leverandører, feil i føringer i kommunenes økonomisystem og andre oversikter. Men generelt sett og sammenlignet med andre kommuner virker tallene og funnene stort sett relevante.

2.1 Sammendrag fra kartleggingen av nåværende situasjon

Funn fra undersøkelse av innkjøpsvolum viser et volum på 1.450 mill. Det foretas kjøp innenfor mange områder. Noen av områdene er regulert i rammeavtaler, mens andre ikke er det og det er i seg selv et potensiale for gevinster. Gevinster kan hentes på konkurranseutsetting men også på standardisering, mindre forbruk, rett kvalitet, avvikshåndtering, avtalelojalitet etc.

Kartleggingen viser også at noen leverandører står for store innkjøpsvolumer, mens det store antall leverandører står for et mindre volum. Gjennomsnittlig faktura/ordre størrelse underbygger dette. Det er gevinstvolum på å regulere innkjøpsområdet både på bredden, antall leverandører og på transaksjoner. Kommunene har et innkjøpsystem, Visma Unique E-handel, hvor gevinster ikke er tatt tilstrekkelig ut, som følge av for få avtaler på systemet, høy bruker terskel, for få brukere, for lite driftsressurser, begrensninger i systemet og hvordan det IKT messig er teknisk organisert for fem kommuner, som fem forskjellige kunder. Det brukes også mye interne ressurser knyttet til anskaffelser i alle kommunene. En tydeliggjøring av roller og ansvar vil kunne medføre redusert tidsforbruk i alle ledd og prosesser og vil samlet representere en stor gevinst til fordel for kjernevirksomheten. Anskaffelser har et stort gevinstområde knyttet til IKT som verktøy gjennom hele verdikjeden. Dette vil også være fordelaktig for kontrollen med anskaffelser. Da det i mangel av elektroniske prosessverktøy må brukes svært ressurskrevende og urasjonelle manuelle rutiner for å skaffe oversikter.

2.2 Gevinstrealisering

Funn viser at det finnes store gevinster på å ha systemer som til enhver tid kan skaffe oversikter over innkjøpsvolum og prosesser. Både på kvalitet, økonomi men også tidsbruk. Gevinster kan også hentes ved strømlinjeforming av verdikjeden, bruk av IKT støtteverktøy for uttak av transaksjonsgevinster, at færre ansatte gjør mer innkjøp i stedet for at mange gjør litt, at roller og ansvar tydeliggjøres, at behovet spisses mot reelt behov og tilstrekkelig kvalitet, at miljøområdet kan forbedres mot redusert utslipp og forbruk.

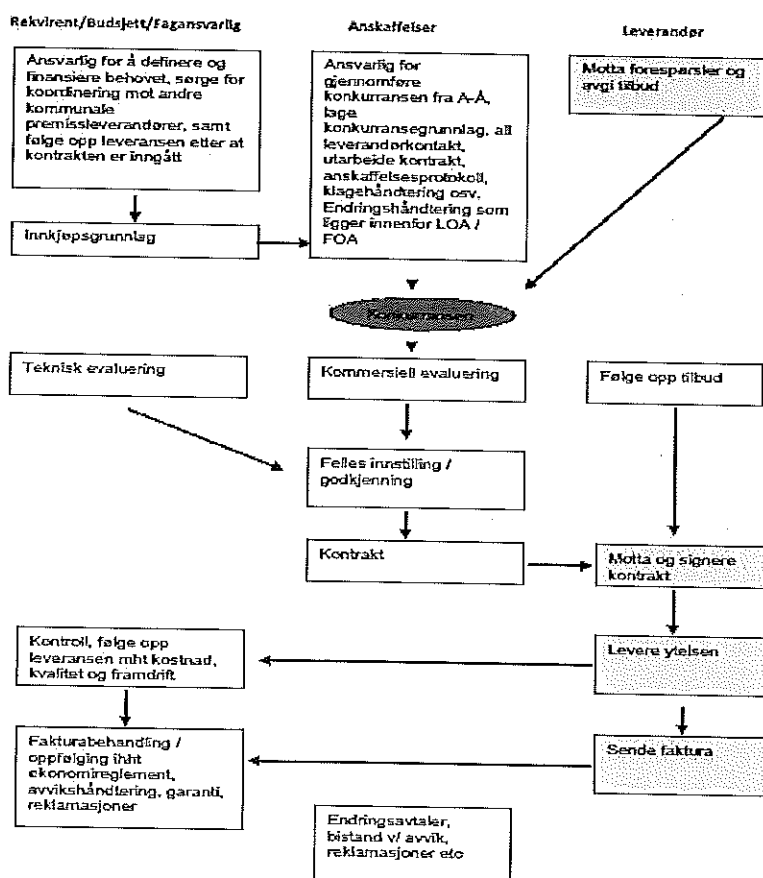
3.0 Ønsket utvikling for den kommunale anskaffelsesvirksomheten basert på nå situasjonen

Ønsket utvikling er at de kommunale anskaffelser i Gjøvikregionen skal utføres profesjonelt og effektivt slik at det oppnås økonomiske og kvalitative fordeler, at det er gjennomsiktighet i prosessen og at innkjøp kan etterprøves. I tillegg at det kan stimuleres til leverandørutvikling. Alle anskaffelser skal i hovedsak understøttes av elektroniske anskaffelsesprosesser. For å sikre en slik utvikling brytes tiltaket ned til sju (7) delområder under:

3.1 Organisering, roller og ansvar - område 1

Kommunens anskaffelser skal være organisert med klare roller, ansvarsforhold og kontrollmekanismer. Eierskap til anskaffelsen følger fag og budsjettansvar, mens ansvaret for rammeavtaler på tvers av virksomheter i regionen har felles innkjøpsenhet i Gjøvikregionen ansvaret for. Anskaffelser skal være organisert etter vedlagte Figur 1 ved bruk av sentral innkjøpsenhet for anskaffelser og analogt ved andre anskaffelser kommunevis. Modellen bygger på et dualistisk prinsipp, utifra organisering, faglig fordeling og internkontroll.

Anskaffelsesprosessen, dualisme

Figur 1

3.2 Planlegging og gjennomføring - område 2

Kommunens anskaffelser skal planlegges som en helhetlig prosess og verdikjede. Anskaffelser skal planlegges langsiktig fra behov oppstår til bruk og avhending. Alle anskaffelser skal så langt mulig bygge på reelt behov, nødvendig kvalitet, livssyklus kostnader, etablerte og balanserte kontraktsmodeller og -vilkår samt gjennomføres med en risiko, som ikke eksponerer kommunene unødvendig. Alle innkjøp skal være planlagt slik at stordriftsfordeler kan oppnås. Standardisering av kommunale forsyninger og innkjøp skal gjøres der dette er forsvarlig.

3.3 Innkjøpskompetanse - område 3

Kommunenes ansatte skal ha tilstrekkelig kompetanse og felles holdninger til å kunne foreta effektive og verdiskapende anskaffelser i tråd med fastsatte rammevilkår, slik at lover, regler og strategiske forhold ivaretas og følges. De ansattes kompetanse skal være slik at den sikrer profesjonell og lik opptreden samt handlemåte i anskaffelser

3.4 Lover og regler - område 4

Kommunene skal gjennomføre anskaffelser i tråd med lov og regelverk på en ressurseffektiv måte og ikke bli eksponert for unødvendig risiko for brudd og andre erstatningsrelaterte- eller korrupsjonslignende handlinger.

3.5 Samfunnsansvar, miljø, omdømme, energi og klima- område 5

Opptreden og handlemåte skal skje på en måte som gir allmennheten tillit og kommunen et godt omdømme. Innkjøp skal skje på en måte som sikrer redusert forbruk og utslipp og for øvrig ikke belaster omgivelsene negativt. Miljøkravet ved anskaffelser skal følge nasjonale retningslinjer og ha et kvalitetsnivå på normalen og være tilpasset behovet og kommuneøkonomien. For øvrig skal anskaffelser skje på en etisk ansvarlig måte i tråd med nasjonale retningslinjer.

3.6 Elektroniske anskaffelsesprosesser - område 6

Bruk av elektroniske prosesssystemer som understøtter, forenkler, forbedrer og kontrollerer anskaffelsesprosessen skal tilstrebes og skal legges som en forutsetning for å bedrive effektive og transparente anskaffelser i Gjøvikregionen.

3.7 Leverandørstrategi - område 7

Kommunen skal ved effektiv og riktig bruk av konkurranser i markedet sørge for at den økonomiske og kvalitetsmessige gevinsten blir hentet ut. Kommunen skal legge til rette for at kommunale anskaffelser skjer på en måte som stimulerer leverandører til dekke behovet også på en alternativ måte. Det skal unngås å utvikle monopolliknende tilstander ved anskaffelser ved å dele opp behov på en hensiktsmessig måte, slik at konkurransen kan økes og at små og mellomstore leverandør kan delta.

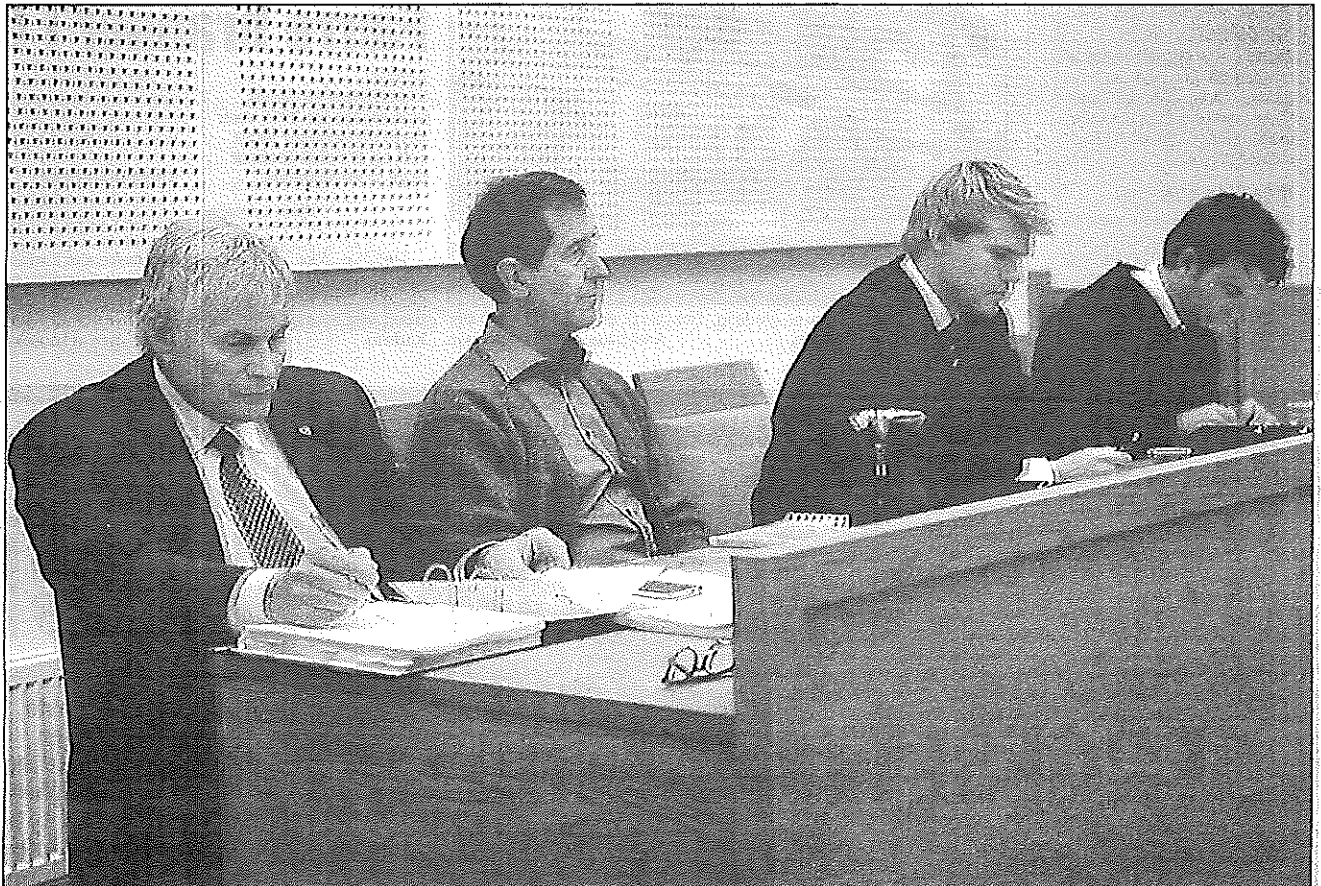
4.0 Handlingsplan

Oppfølging av strategien skal sikres gjennom en handlingsplan for perioden. Handlingsplanen inneholder tiltak som må gjennomføres for å sikre oppnåelse av anskaffelsesstrategiens mål og utarbeides av felles innkjøpsenhet og godkjennes av Samarbeidsrådet for felles innkjøpsenhet

5.0 Oppfølging

For å sikre eiermessig forankring av strategien for således å kunne ha operativ bruk oppfordres det til politisk forankring etter administrativ gjennomgang og godkjenning.

Ansvar for slik oppfølging tillegges Samarbeidsrådet for felles innkjøpsenhet.

ANKER: GLT anker dommen i Gjøvik tingrett (bildet) til lagmannsretten, opplyser Frank Albert Møller, daglig leder i det interkommunale selskapet. Ved siden av ham sitter tidligere daglig leder Morten Bratlie og GLTs advokat. Arkivfoto

■ MENER TINGRETTEEN TOK FEIL

GLT anker dommen

HUNNDALEN
Det interkommunale avfallsselskapet godtar ikke 8,7 millioner kroner i avgift til staten. GLT går derfor til lagmannsretten.

Djørn Erik Berntsen
– Etter å ha orientert både styret og representantskap, ble dommen i Gjøvik tingrett anket rett før jul, forteller Frank Albert Møller. Han er daglig leder i Gjøvik-Land-

8,7 millioner kroner. Toten (GLT) interkommunale avfallsselskap (IKS) med hovedsete i Dalborgmarka i Hunndalen.

Ikke fått med poengene
Møller hevder dommen i tingretten er feil.

– Vi mener retten ikke har fått med seg poengene i denne saken. Derfor anker vi til Eidsivating lagmannsrett. Når saken blir berammet vet vi ikke, da det er kort tid siden ankefristen gikk ut (28. desember).

GLT Avfall IKS (interkommunalt selskap) stevnet staten med krav om å få tilbakebetalt

8,7 millioner kroner. Tollmyndighetene undersøkte for noen år siden om GLT hadde grunnlag for avgiftsfritak for i alt 8,2 millioner kroner. Fritak for avgift på returavfall og aluslam ble ikke akseptert. Tilleggsavgift på en halv million kroner ble også ilagt.

Brukt til toppdekke
GLT tok 8,7 millioner kroner fra sitt etterbruksfond og betalte beløpet. Men selskapet var uenig med myndighetene, og påsto avgiftsfritak selv om beløpet ble innbetalt.

Frank Albert Møller mener det er avgiftsfritak for masser som brukes til toppdekke på deponiet.

Returasfalt ble brukt til å etablerte veier og tipplasser for avfall i Dalborgmarka.

Aluslam fra Raufoss-industrien ble blant annet brukt som tetningsmiddel i bunnen av laguner for farlig avfall.

GLTs advokat Are Hunskaar hevet i tingretten at det ikke skal betales sluttbehandlingsavgift ved slik anvendelse.

Men Gjøvik tingrett kom til følgende:

– GLT har ikke overholdt sin plikt til å dokumentere vilkårene for at avgiftsfritak er oppfylt.

Tingretten la også vekt på manglende dokumentasjon, og motstridende opplysninger om bruken av massene.

GLT tapte derfor søksmålet mot staten.

Men dommen blir ikke stående da lagmannsretten skal avgjøre tvisten.

Advokat Are Hunskaar fra advokatfirmaet DLA Piper skal også føre saken for GLT i Eidsivating lagmannsrett.

15%
På alle bestillingsmøbler fra FOGIA!

15%
På alle bestillingsmøbler fra Hødnebo!

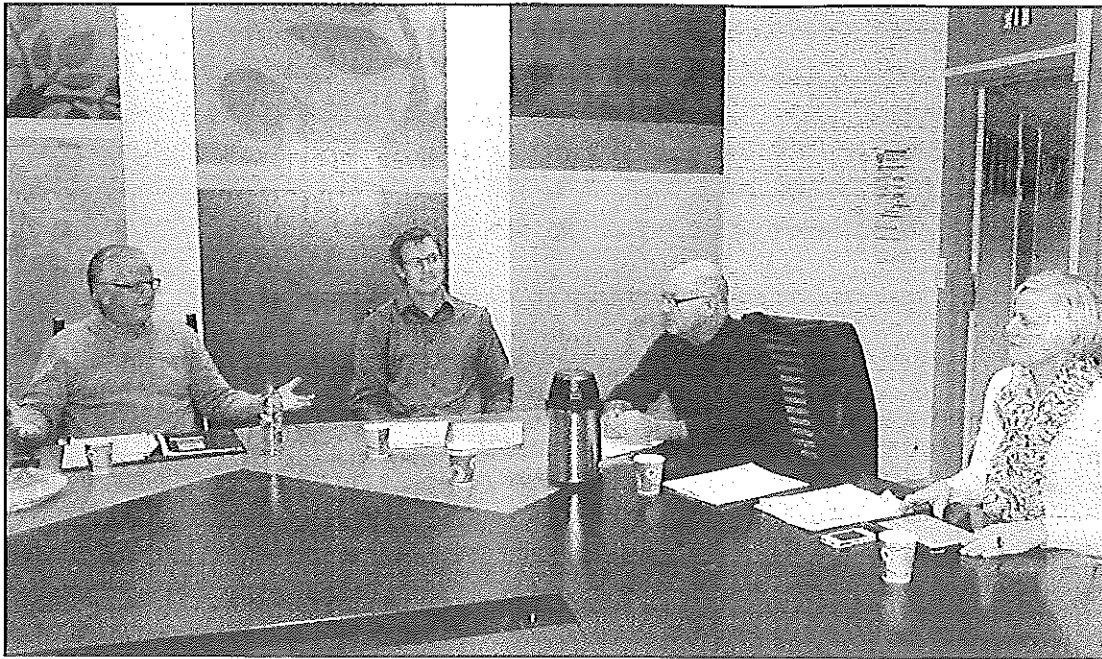
25-50%
Vi skifter utstillinger! Gjør et kjøp på en rekke utstillingsmøbler!

Spinnaker
Før: kr. 26 115,-
Spar: kr. 6 120,-
Nå: kr. 19 995,-

Spinnaker
Før: kr. 26 115,-
Spar: kr. 6 120,-
Nå: kr. 19 995,-

JANUAR SALG
Design din egen sofa eller stol i januar!

JANUAR SALG
Design din egen sofa eller stol i januar!
Hos Hødnebo hjelper vi deg med å skreddersy ditt møbel etter din smak og dine behov. Velg tekstil, farge på understell eller ben, faste eller myke puter, 3-seater eller en romslig modul sofa!
I januar lønner det seg å bestille!
HØDNEBØ
H O M E
Hødnebo Home Furnishings • Preysenshuset • Tlf: 62 85 82 70

ÅPENT MØTE: Kontrollutvalget i Østre Toten kommune samlet til sitt aller første åpne møte. F.v. leder Terje Bråthen (Ap), utvalgssekretær Kjetil Solbrækken, utvalgsmedlem Johan E. Dyste (Sp) og utvalgsmedlem Ellen Gjerdalen (Ap).
Foto: Henning Gulbrandsen

■ ØSTRE TOTEN GÅR FORAN

Mer åpenhet

LENA

Kontrollutvalget i Østre Toten kommune går foran og åpner sine møter for allmennheten.

SÆMUND MOSHAGEN

For aller første gang har kontrollutvalget i Østre Toten holdt møte for åpne dører. Da var naturlig nok en av sakene hvordan utvalget skal forholde seg til sitt eget vedtak om å slippe allmennheten inn.

- Våre møter skal være åpne med like stor selvfølghet som møtene i andre folkevalgte organ i kommunen. Som folkevalgte er vi innbyggernes ombud. Da må vi legge til rette for størst mulig offentlighet i forvaltningen slik at innbyggerne kan følge med på det vi driver med, sier Terje Bråthen (Ap), leder av kontrollutvalget i Østre Toten kommune.

Snart lovbestemt

Det er i dag svært få kommuner som praktiserer åpne møter i sine kontrollutvalg. En kartlegging i regi av Norsk Redaktørforening

for vel ett år siden viste at bare 15 prosent av landets kommunale kontrollutvalg fulgte samme offentlighetsprinsipp som andre kommunale organ. Flere har fulgt etter siden kommunevalget i fjor, men Østre Toten er først ut i Gjøvikregionen. Også i Oppland fylkeskommune er det gjort vedtak om åpne kontrollutvalgsmøter.

Snart blir resten av kommunene nødt til å følge etter. Regjeringen fremmet nylig lovforslag om at møtene i kontrollutvalgene skal være åpne. Det samme skal også gjelde styremøter i kommunale foretak.

Kommunene har hatt mulighet til å praktisere offentlighet i foretak og kontrollutvalg tidligere også. Men det har vært opp til kommunestyret eller fylkestinget å bestemme om foretakene skal være åpne. Åpne møter i kontrollutvalgene har vært opp til kontrollutvalgene selv.

Kontroversielle saker

- Offentlighetsloven skal ligge til grunn for alt vårt arbeid. I likhet med andre folkevalgte organ vil vi fortsatt ha mulighet til å lukke dørene i enkeltsaker, der sensi-

tive saksopplysninger hjemles av offentlighetslovens unntaksbestemmelser. Samtidig skal vi fortsette å være aktive, og tørre å bringe også kontroversielle saker opp på bordet, sier Terje Bråthen.

Kontrollutvalget driver sin virksomhet uavhengig av rådmann, ordfører, kommuneadministrasjon og politiske partier.

- Vi må være bevisst vår rolle, som er å kontrollere og føre tilsyn med kommunens virksomhet, sier kontrollutvalgslederen i Østre Toten.

- Avhengig av tillit

Kommunalminister Liv Signe Navarsete (Sp) mener åpenhet i forvaltningen er nødvendig for tilliten mellom innbyggerne og de som styrer kommunen.

- Kontrollutvalg og kommunale foretak skal ikke være lukkede fora, der en kan låse døra og tro en er avsondret fra resten av verden. Åpenhet er viktig for å sikre god ressursbruk i kommunene, uttaler statsråden til Kommunal Rapport.

■ BUDSJ

Kj

LENA

- Ikke ta fra meundervisn sjuendetrim ved Hoffsvan skole.

Sæm

Blant alle foreslutt i Østre Toten opprører sjuende ved Hoffsvan de andre: Forslag, svømmeundervisn skolen.

- Vi har hatt svøning hvert år siden skolen. Det har gi het i vannet vi eller Gode svømmeferedde liv, lyder de avgangselevene ved skole.

Skyssutgifter

Østre Toten korrenoverte svø De befinner seg vedomsskole, Skreia ingen forslag om å gene. Det er skyss kjøre barneskoleel svømmehallene skuttforslagene.

- Læreplanen fmunen til å gi svøning også til bar Vi skal være svø trygge i vann inne Innen vi går over i len skal vi kunne svømmetekniker vann. Hvordan sl som elevene ette lære å svømme fe på ungdomsskoler hoffsvangenelever

Helt ny E6 i G

OTTA: Regjering 34 kilometer lan munene Sør-Fro av regningen. Ifr parten av de 4,6 koste. Vegene sk tilskudd og bom mune og kommu

Nordre Land kommune**EVENTUELT**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	11.02.13	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:
(ingen)

Vedlagt:

FORSLAG TIL VEDTAK:

--

SAKSOPPLYSNINGER:

Følgende saker er meldt inn på forhånd:

- **NLI sine "trekkrettigheter" i kommunekasse ved overskridelser på utbygginger**
- **Ansettelse av ny leder Våtmarkssenteret**

Nærmere orientering om de to sakene vil bli gitt i møtet.